



МІСКАНТУС — ТРАВА, ЯКА ЗАМІНЯЄ ДРОВА

С.9



СЕРЕДА

28 жовтня 2026 року

№43 (1816)

20MINUT.UA



ЧОМУ «ШАХЕД» ЛЯКАЄ ІНАКШЕ, НІЖ РАКЕТА?

С.20

Газета є членом Всесвітньої Газетної Асоціації

«ТРЕТІЙ ПОВЕРХ УПАВ НА НАШУ КВАРТИРУ. НА ЩАСТЯ, НАС НЕ БУЛО ВДОМА»

► У ніч проти 25 жовтня російський дрон влучив у житловий будинок у Вінниці. Семеро постраждалих, двоє з них — у лікарні

► Журналістка RIA/«20 хвилин» поговорила з мешканцями та очевидцями атаки й дізналася про перебіг ліквідації наслідків, допомогу постраждалим і тимчасове житло

С.3



СИН ЗАГИБЛОЇ ПРОВІВ ВБИВЦЮ ДО ТАКСІ

► Резонансне вбивство двох жінок, що сталося у центрі Вінниці 20 жовтня, обросло чисельними чутками. Нам вдалося поспілкуватися із знайомою загиблих та дізнатися невідомі раніше деталі того фатального вечора

С.7



МОБІЛІЗУВАЛИ, ХОЧА БУЛА БРОНЬ. ЯК ЦЕ ОСКАРЖУЮТЬ?

► Чинне бронювання не гарантує, що не призвуть помилково: якщо це сталося, законність наказу ТЦК можна оскаржити в суді. За певних обставин можна домогтися ще й звільнення з військової служби

С.6

РЕКЛАМА

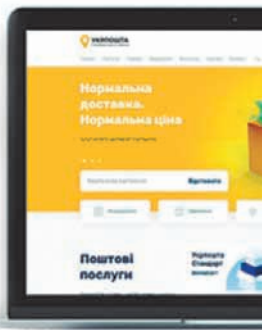
Передплати газету RIA
онлайн на сайті Укрпошти



- Швидко та без черг
- Сплачує картою або за реквізитами

peredplata.ukrposhta.ua

УКРПОШТА
ГОЛОВНА ПОШТА КИЇВУ





DOVROBUD 2.0

ЖИТЛОВИЙ КОМПЛЕКС

М. ВІННИЦЯ

ЗАПРОШУЄМО НА РОБОТУ

МУЛЯРІВ

БРОНЮВАННЯ
ОФІЦІЙНЕ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ
ЖИТЛО ЗА НЕОБХІДНІСТЮ

ТЕЛЕФОНУЙТЕ: 068 723 31 76

570328

ДУМКА

**ВАДИМ
ПАВЛОВ**
ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР

Про атаки БпЛА і зупинки

Черговий терористичний удар. Росія знову випустила ударні БпЛА по мирному місту, по цивільних людях. Є влучання і постраждалі у Вінниці.

І на тлі цього просто «окремих захват» викликає турбота нашої міської влади. Доки ворожі дрони літають над головами, у місті з великим натхненням продовжують встановлювати... нові скляні зупинки. І на кілька штук виділили 3 мільйони гривень!

Серйозно? Скляні зупинки під час війни? Це ж саме те, чого нам зараз бракує для безпеки! Мабуть, за задумом, вони мають створювати неймовірний естетичний вигляд, а в разі вибухової хвилі — додавати населенню «безпечного» скляного дощу.

Просто геніальний стратегічний хід і найкраще використання бюджетних коштів під час щоденних обстрілів.

Це точно не турбота.

Нам всім готуватися потрібно вже зараз — і міській владі, і кожному з нас особисто.

Місту потрібно переглядати підходи до інфраструктури, дбати про реальні укриття поруч із транспортними артеріями та встановлювати залізобетонні захисні конструкції замість декоративних павільйонів.

Вінничанам же потрібно не ігнорувати сигнали тривоги, вивчати маршрути до найближчих бомбосховищ та пам'ятати, що краса не замінить безпеки.

Готовність — це не паніка. Це єдиний свідомий спосіб вижити й вистояти.

Тримаймося, допомагаємо ЗСУ та перевіряємо, де найближче реальне укриття.

Переможемо.

НЕЗАБАРОМ БІЗНЕС БЕЗ УКРИТТЯ ЗУПИНЯТИМЕ РОБОТУ ПІД ЧАС ТРИВОГ

Отакої! ■ Четвертого грудня закінчується перехідний період для бізнесу. Нині ще можна працювати за «жовтого» рівня тривоги, якщо є згода колективу. Надалі доведеться зупиняти роботу до відбою. Один із варіантів, як продовжувати працювати — створити «безпечний простір». Що це таке, хто його має робити та за якими нормативами?



ВАЛЕРІЙ
ЧУДНОВСЬКИЙ, RIA,
(063)7758334

Після 4 грудня вінницький бізнес, який не має ні укриття, ні належно облаштованого безпечного простору, не зможе обслуговувати відвідувачів під час дронової загрози: роботу доведеться призупиняти, а відновлювати її після відбою.

Уряд встановив ці правила для всіх українських підприємств своєю постановою № 1092, зміни до неї внесла постанова № 1128.

ЗАРАЗ МОЖНА ПРАЦЮВАТИ ЗА ЗГОДОЮ КОЛЕКТИВУ

Компаніям без укриття дали перехідний період до трьох місяців від набрання чинності постановою № 1092. Весь цей час вони можуть працювати за «жовтого» рівня за погодженням з трудовим колективом. Єдиної обов'язкової форми погодження постанова не встановлює.

Юристи радять оформлювати згоду документально. Юристка Juscutum Ольга Зав'язун пише на Forbes Ukraine, що на практиці погодження доцільно оформити рішенням загальних зборів працівників і зафіксувати в протоколі.

Адвокатка Ганна Лисенко пояснює, що у протоколі варто вказати умови продовження роботи, порядок дій працівників під час тривоги, результати голосування колективу та саме рішення.

Проте такий протокол діє лише до кінця перехідного періоду. Постійною підставою працювати без захисту він не стане: ні згода ко-

лективу, ні наказ керівника цього не замінять.

ЩО ПОТРІБНО, ЩОБ ПРАЦЮВАТИ ДАЛІ

Щоб і надалі працювати в звичайному режимі під час дронової загрози, на об'єкті має бути захисна споруда, тимчасове чи постійне укриття, споруда подвійного призначення й безпечний простір.

Що таке безпечний простір? З урядової постанови читаємо, що це «найбільш захищені зони у визначених балансоутримувачами приміщеннях, будівлях чи спорудах». Їх облаштовують в межах «реалізованих об'ємно-

Розрахунки захисту проводить балансоутримувач будівлі, а орендар облаштовує простір за погодженням планом

планувальних рішень» та «у спосіб, що дає можливість захистити персонал та відвідувачів суб'єкта господарювання від побічної дії звичайних засобів ураження та максимального надлишкового тиску вибуху».

Конкретне значення показників надлишкового тиску вибуху у відкритому тексті нормативних актів не публікується з міркувань безпеки, пояснюють на порталі 7eminar.

Для його отримання підприємство або балансоутримувач має подати офіційний запит до місцевої військової адміністрації чи територіального підрозділу ДСНС. Або звернутися



Немає укриття — тоді закриваєтесь до відбою. Також керівник не має права залишати на робочих місцях працівників на час повітряної тривоги

до сертифікованої проєктної чи експертної організації, залученої до розрахунків захищеності приміщення.

Розрахунки захисту людей від побічної дії звичайних засобів ураження та надлишкового тиску вибуху проводить балансоутримувач — власник будівлі або експлуатуюча організація із залученням проєктантів чи експертів.

Орендар облаштовує простір на підставі цих розрахунків і погодженого з балансоутримувачем плану.

Отримувати окремих дозвіл або акт перевірки ДСНС для відкриття саме безпечного простору не потрібно. Його наявність суб'єкт господарювання або балансоутримувач декларує шляхом інформування персоналу та відвідувачів. На входах до приміщень або зовнішніх стінах чи огорожах розміщують табличку розміром 100 x 60 см із написом «Об'єкт забезпечений безпечним простором».

ПРАВА ПРАЦІВНИКІВ І ОПЛАТА ЧАСУ В УКРИТТІ

Крім того, є обов'язки, які діють незалежно від наявності укриття. Підприємство має визначити порядок дій персоналу під час тривоги, забезпечити, щоб сигнал дійшов до працівників і

відвідувачів, і поінформувати їх про наявність або відсутність укриття чи безпечного простору.

Дистанційні працівники орієнтуються на офіційні повідомлення за місцем свого фактичного перебування.

При цьому, дозвіл працювати під час тривоги (під час жовтого рівня: на червоному зупинка обов'язкова — авт.) не дає керівнику права забороняти працівникам іти в укриття. Роботодавець не може вимагати роботи в умовах явної небезпеки для життя, а внутрішні правила не скасовують ці гарантії, пише «Судово-юридична газета», посилаючись на статтю 153 Кодексу законів про працю України та статтю 6 Закону «Про охорону праці».

Водночас самовільно залишати робоче місце, не повідомивши керівника, працівник теж не може. Порядок дій має бути визначений заздалегідь і доведений до персоналу.

Окреме питання стосується грошей. За статтею 113 Кодексу законів про працю України простій не з вини працівника оплачується в розмірі не менше двох третин тарифної ставки (окладу). Якщо ж людина може працювати з укриття, оплата йде на загальних підставах, і підстав для простою немає.

МИ ЗАПИТАЛИ ВІННИЧАН

Це питання ми ставили нашим підписникам у соцмережах, де вінничани жваво обговорюють найважливіші новини, діляться своїми думками, враженнями та досвідом. Приєднуйтеся до нас у фейсбуці <https://www.facebook.com/20minut.ua> та інстаграмі <https://www.instagram.com/vn20minut/>



SVETLANKA DZPETRUK

— Як завжди, держава скинула свої обов'язки на людей. Знищують бізнес, не думаючи, хто буде платити податки.



ЮЛІЯ ПОХИЛЮК (КРИВОРУЧКО)

— Перенесли відповідальність за укриття на бізнес і зняли її із себе. А з чого платити податки, якщо тривоги тривають майже цілий день?



ALISA

— Вони не думають про те, щоб офіційно працевлаштовувати своїх працівників, то за їхню безпеку тим більше не хочуть думати.



RAISA BATINA

— Держава, яка мала забезпечити цивільних людей укриттями, знову ж таки переклала це на плечі звичайних громадян. Ганьба!



DMYTROOO_SKY

— Нічого не зрозуміло: постанова не відповідає на купу питань. Якщо в моїй будівлі є паркінг, як я маю його облаштувати? Які норми?

Що думаєте про нові вимоги до укриттів для бізнесу?

«ТРЕТІЙ ПОВЕРХ УПАВ НА НАШУ КВАРТИРУ. НА ЩАСТЯ, НАС НЕ БУЛО ВДОМА»

Обстріл ■ У ніч проти 25 жовтня російський дрон влучив у житловий будинок у Вінниці. Є семеро постраждалих, двоє з них — у лікарні. Журналістка RIA/«20 хвилин» поговорила з мешканцями та очевидцями атаки й дізналася про перебіг ліквідації наслідків, допомогу постраждалим і тимчасове житло



ДАР'Я ДАЦКОВА, RIA,
(093)6487461

У ніч проти 25 жовтня РФ завдала удару по Вінниці. Під ранок російський дрон влучив у житловий будинок. Повністю зруйновано чотири квартири, також пошкоджено автомобілі. Журналістка RIA/«20 хвилин» виїхала на місце події та дізналася в місцевих мешканців і очевидців, як відбулася атака та які її наслідки.

«ВСЕ ЗАДИМЛЕНЕ, ГОРЯТЬ ДРОТИ, В БУДИНКУ — ВЕЛИКА ДІРА»

Зоя Талько, яка приїхала до Вінниці на ярмарок із Житомира, розповіла, що під ранок почула глухий вибух.

— Ми приїхали з Житомира й зупинилися на ніч у готелі. Приблизно за 25 хвилин до п'ятої ранку почули такий глухий вибух, що у готелі повилітали вікна та двері. Почулися крики — люди, діти кричали. Ми почали одягатися й вибігати на вулицю. Тоді ще було світло. Спускаючись сходами, бачили людей і запитували, чи з ними все гаразд. На першому поверсі був чоловік із маленькою дитиною, також із ними були тварини. Начебто з ними все було нормально, — пригадує жінка.

Готель, у якому Зоя з колегою провели ніч, розташований просто навпроти будинку, куди влучив російський дрон. За її словами, коли вони бігли, то заглядали в номери, тож бачили, що там усе було розбите: шибки повилітали, уламки скла лежали навіть на ліжках.

— Коли ми вийшли на вулицю, побачили, що все задимлене, горять драти, а через дорогу в будинку утворилася велика діра. Поліція вже приїхала. Від моменту вибуху до нашого виходу минуло буквально кілька хвилин, може, три. Дивимося — а наша машина теж трохи горіла, то ми ще гасили. Люди ходили розгублені, наче приголошнені. Поліцейські одразу допомагали тим, хто цього потребував, — розповідає очевидиця.

«БОГ ТАКИ Є НА ЦЬОМУ СВІТІ І ВІН НАС МИЛУВАВ»

Вирва, про яку розповіла Зоя Талько, утворилася у квартирі,

де мешкають Аліна Вдовиченко та Марина Андрієвська.

Вони та їхні рідні тієї ночі не були вдома. Про те, що сталося, їм повідомив батько Аліни, який живе за три будинки звідси.

— Він зателефонував і сказав, що в будинок було влучання. Ми одразу приїхали. Ще дорогою батько повідомив, що постраждала наша квартира, — пригадують вінничанки. — На щастя, нас нікого не було вдома — квартира була порожня. Вона повністю зруйнована. Залишилися тільки частина помешкання, де розташована кухня, але ми ще не знаємо, у якому вона стані.

За словами мешканок, дитяча кімната виходить саме на бік, куди було пряме влучання на третьому поверсі. Третій поверх обвалився на другий — саме на їхню квартиру.

— Люди, які жили на третьому поверсі, постраждали, але, наскільки нам відомо, залишилися живими. Ми знаємо, що з маленьким хлопчиком усе добре. Щодо жінки, яка була там, точної інформації в нас немає, — каже Аліна.

Коли жінок пустили подивитися на квартиру, вони побачили, що всередині практично нічого не залишилося. Усе завалилося, навіть двері до кімнати вивернуло в інший бік.

— Виходить, Бог таки є на цьому світі і він нас милував, що в той момент не було нікого вдома. Я мала залишатися тут на вихідні, але так склалися обставини, що мені довелося поїхати, — говорить Марина.

Мешканки пошкоджені квартири розповіли про ситуацію у Threads. Люди почали радити їм відкрити збір, адже хотіли хоча б чимось допомогти. Тож наразі відкрито банку на ім'я Аліни.

Посилання: <https://send.monobank.ua/jar/7YJQDTMGUE>
Карта: 4874 1000 3488 7136

ВИЇДЖАВ ПОШКОДЖЕНІМ АВТОМОБІЛЕМ

Крім будинків, постраждали й автомобілі. Однією з таких автівок є машина Олега Гончарука, мешканця пошкодженого будинку.

— Приблизно о 4.50 я почув вибух. До цього інших вибухів не чув. У моїй квартирі вибило вікно. Я одразу зрозумів, що



У будинку утворилася велика діра. Удар припав на другий та третій поверхи

щось сталося з того боку, де стояла моя машина. Почув крики, побачив невелику пожежу. Накинув халат і вийшов на вулицю. Від автомобіля майже нічого не залишилося. Машина стояла навпроти місця, куди, як я зрозумів, влучив дрон. Видно, вибухова хвиля її погнула, — пригадує чоловік.

«МИ ПОБАЧИЛИ, ЩО ВСЕ НАВКОЛО ЗАДИМЛЕНЕ, ГОРЯТЬ ДРОТИ, А ЧЕРЕЗ ДОРОГУ В БУДИНКУ УТВОРИЛАСЯ ВЕЛИКА ДІРА»

Олега попросили від'їхати, тож він зміг завести автомобіль і від'їхати.

— Хоча через пошкодження погано бачив, куди їхати. Поліцейський допоміг мені зорієнтуватися, — каже співрозмовник.

РОЗБІР ЗАВАЛІВ

На місці події журналістці вдалося дізнатися більше про наслідки атаки від міського голови Сергія Моргунова. За його словами, у багатоквартирному будинку фактично повністю пошкоджено один із трьох під'їздів. У ньому розташовано 20 квартир. Було пряме влучання у квартиру на третьому поверсі, обвалилися панелі перекриття.

— Важливо, що, слава Богу, загиблих немає. Семеро людей звернулися по медичну допомогу, їм надали її на місці. П'ятеро відмовилися від госпіталізації, ще двоє з легкими травмами перебувають у лікарні, де їм надають необхідну допомогу, — розповів очільник міста.

На місці працювали рятувальники ДСНС, які розбирали завали. Комунальні служби закривали вибиті вікна плівкою, ДСП та іншими матеріалами.

Також працювала комісія, яка обстежувала пошкодження та

складала відповідні акти.

Внаслідок російської атаки 25 жовтня на Вінницю окрім вищевказаного будинку, пошкоджено пансіонат для літніх людей, звідки евакуювали 15 осіб. Серед постраждалих підприємств — «Епіцентр». На своїй сторінці у Facebook пресслужба компанії повідомила, що один із її магазинів у Вінниці зазнав влучання. Також на Малих Хуторах дрон повністю знищив двоповерхову недобудову. Ще близько десяти будинків зазнали пошкоджень — вибиті вікна, пошкоджені дахи та комунікації.

Крім того, руйнування є й в інших населених пунктах області.



ДИВІТЬСЯ ВІДЕО

Просто зчитайте QR-код камерою Вашої мобілки та дивіться відео! (Має бути встановлена програма QR Reader з Андройд-маркета або аналогічна)

Грошова допомога та питання про укриття

Із понеділка виконавчий комітет ухвалюватиме рішення щодо надання постраждалим грошової допомоги з бюджету Вінницької міської територіальної громади. Паралельно люди зможуть подавати документи на державну програму «ЄВідновлення».

— Ми також визначаємо, кому потрібне тимчасове житло. Наразі надійшли заявки від двох людей. Вони проживатимуть в одному з готелів Вінниці. Їм також забезпечать необхідну допомогу з проживанням і харчуванням, — сказав Сергій Моргунов.

Фіксують і пошкодження, яких зазнав бізнес. Підприємці зможуть подаватися на від-

повідну державну допомогу. Окремо поцікавилися, чи передбачена допомога для власників пошкоджених автомобілів.

— У цьому випадку компенсація за пошкоджені автомобілі з міського бюджету не виплачується. Відповідна служба ГУНП надає первинну допомогу, зокрема щодо відновлення документів — водійських посвідчень і свідоцтв про реєстрацію транспортних засобів, — пояснив міський голова. У розмові з журналісткою деякі мешканці скаржилися на укриття. Тож ми запитали про їхній стан поблизу місця атаки.

— У цьому будинку, якщо говорити конкретно, підвального примі-

щення немає. Я заходив у укриття у двох сусідніх будинках. В одному з них встановлений автоматичний замок, там чисто й прибрано. Самі мешканці відповідально ставляться до утримання укриттів у своїх багатоквартирних будинках, — сказав Сергій Моргунов. Інформація про укриття є на мапі. Важливо, щоб мешканці не створювали перешкод для доступу до укриттів під час повітряної тривоги. Не повинно бути решіток і замків, які блокують вхід. Якщо встановлені автоматичні замки, вони мають відчинятися під час повітряної тривоги, щоб кожна людина могла скористатися укриттям.

СТВОРЮВАВ ШЕДЕВРИ ПІД МІКРОСКОПОМ: НА ВІЙНІ ЗАГИНУВ МАЙСТЕР МІНІАТЮР СЕРГІЙ ТЕТЕРІН

Втрата ■ У Вінниці попрощалися із Сергієм Тетеріним, майстром крихітних мініатюр, музикантом, воїном бригади морської піхоти. Журналіст RIA згадує свої зустрічі з цією людиною. Збереглося відчуття його людяності і скромності, а ще заповітне бажання — створити у Вінниці музей мікрмініатюр свого дідуся Михайла Маслюка



ВІКТОР СКРИПНИК, RIA,
(067)1079091

Сергій Тетерін — внук відомого майстра мініатюр Михайла Маслюка, того самого, чие ім'я ще в радянські часи вписали до світової Книги рекордів Гіннеса. Одна з його робіт особливо вразила світ. Це зображення паротяга. Маслюк зумів виготовити його розміром у 20 мільйонів разів (!) меншим від макового зерняти. Рекорд зафіксували у 1968 році. Автору публікації не віриться у таку цифру. Так само не довіряють їй два інженери, з якими спілкувався журналіст. Але результат зафіксований міжнародними експертами. Майстра зі Жмеринки Михайла Маслюка ще називали людиною, яка «підкувала» блоху. Роботи нашого земляка зберігаються у низці країн світу. Загалом Маслюк виготовив понад 500 мініатюр. Розмір кожної — менший макової зернини.

Дідусеву справу продовжив його внук — Сергій Тетерін. Під час попередніх розмов з журналістом RIA Сергій шкодував, що не вдалося почути дідових секретів. Хіба він знав, що з часом теж розпочне працювати над тим, чим займався дідусь? Першу роботу виконав у 17 років. На той час діда уже не було на світі.

Коли почув, що Сергій Тетерін став у стрій оборонців країни, нітрохи не здивувався. Бо знав його напроход патріотичним. Ще більше вразила його скромність, людяність, інтелігентність. Дотепер пам'ятаю ці чесноти Сергія Тетеріна.

МОРСЬКИЙ ПІХОТИНЕЦЬ НА ПОЗИВНИЙ «МУЗИКАНТ»

Сергій обрав для служби елітний підрозділ — 38-у окрему бригаду морської піхоти імені гетьмана Петра Сагайдачного. Бойові завдання виконував у 503-му окремому батальйоні. Опанував спеціальність гранатометника. Псевдо «Музикант» йому дали неспроста. Після школи, яку закінчив у Жмеринці, вступив у Вінницьке училище культури та мистецтв імені Леонтовича. На відділі духових та ударних інструментів навчився грі на трубі. Здобув спеціальність «Музичне мистецтво». Працював у оркестрах Міського палацу мистецтв,

Центрі військово-музично мистецтва Повітряних сил ЗСУ, ансамблі «Подільняни».

Знаходив час для мікрмініатюри. Виготовив понад 50 крихітних робіт. До речі, Сергій розповідав, що першу з них передав на зберігання в рідне училище.

Сергій Тетерін загинув 16 жовтня 2025 року у бою під Мирноградом на Донеччині. На той час бійці бригади стримували наступ російських військ на Мирноградсько-Добропільському напрямку. Морські піхотинці понад рік утримували цей відтинок фронту у рамках операції, що мала назву «Цербері». Бої тривали в умовах тотальної переваги ворога в засобах артилерії та авіації, яка скидала на наших захисників керовані авіабомби. Тим часом малі штурмові групи ворога намагалися прорватися у місто. Один із морпів сказав, що під Мирноградом було справжнє пекло. Саме там обірвалося життя гранатометника Тетеріна. Спершу не було підтвердження його загибелі.

Двоє його донечок, дружина, мати, брат сподівалися, до Сергія у полоні. На жаль, їх сподівання не справдилися.

Рідні згадують, що із Сергієм їм було тепло і затишно. Це відчували не тільки його близькі. Кожен, хто хоча б раз спілкувався із Сергієм, відчував, наскільки широкою була ця людина!

НА ПЕРШІЙ РОБОТІ НАПИСАВ ІМЕНА ОДНОГРУПНИКІВ

Розповім ще декілька фрагментів, що запам'яталися під час розмов із Сергієм Тетеріним.

Першу роботу він виконав без мікроскопа. Вона проста: на радянській монеті номіналом одна копійка, вигравірував імена своїх дев'яти однокласників. А на обідку зробив напис: «Вінницьке училище культури і мистецтв імені Леонтовича. Випуск 2001 року».

Дуже шкодував, що не зацікавився справою дідуса, коли той ще був живий. Михайло Маслюк проживав в іншій частині Жмеринки, від будинку батьків Сергія.

— Коли гостювали в діда зі старшим братом, чомусь, не виникало бажання попросити показати, як він працює, — говорив Сергій. — Знали, що про нього пишуть у газетах, розповідають по радіо, знімають на телебаченні... Тільки й того.



Сергій Тетерін творив свої мікрмініатюри під мікроскопом, більшість з його робіт із золота. Він продовжив справу свого діда Михайла Маслюка, який виготовив понад 500 мікрмініатюр

Вже коли діда не стало, Сергій побачив газету «Комсомольская правда». Там була велика стаття про Михайла Маслюка. А на чистій смужці сторінки поруч із текстом дід залишив напис своєю рукою: «Моїм майбутнім винахідникам Павлу і Сергію».

— Я коли прочитав це, ніби

Тридцять робіт Сергія Тетеріна є у Музеї моделей транспорту у Вінниці. Про це журналісту розповів директор музею

в землю вгруз, — не стримував емоцій Сергій. — Зрозумів, що дід хотів, аби ми продовжили те, що робив він.

Свою першу роботу, про яку згадували вище, внук виконав у 17 років. Показати її дідові вже не було можливості. За чотири роки до того його не стало.

Він згадав під час розмови про складнішу роботу — першу під мікроскопом. Назвав її «Рибамеч». Вона із золота. Її висота 0,7 міліметра, а ширина 2,5 мм. Ювелірною стала робота «Золоте яйце». Його встановив у макову зернину, розрізану навпіл. Ще одна мікрмініатюра складається з двох елементів: замок, розміром 0,5 мм і ключ 0,2 мм.

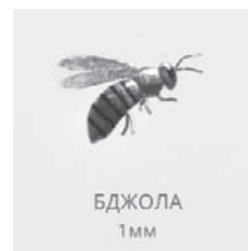
Виконав патріотичний напис: «Слава Україні». Зробив його на волосині. Спершу обробив волосину матеріалом, в якому є лак, відтак зняв покриття і тільки тоді вона стала придатною для роботи. Літери виготовив з мідного дроту. Пояснив, які використовує матеріали: золото, мідь, пластик...

— Я зумів вмістити два слова на волосині, а в дідуса є робота, де він на такому самому матеріалі виготовив 70 предметів! — згадує слова Сергія під час однієї з наших розмов.

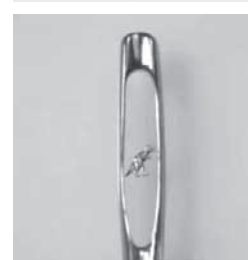
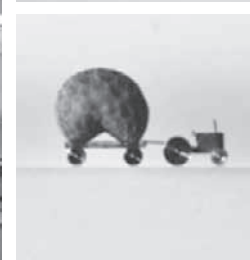
Він не приховував, що йому приємно знати, що досягнен-



паровоз 1мм



БДЖОЛА
1мм



ня його дідуся у мікрмініатюрі не вдалося нікому перевершити.

На моє запитання, невже й справді можна було розгледіти такі мікрмініатюри, навіть якщо користуватися мікроскопом, Сергій сказав: «Можна, тільки для цього треба було розглядати їх під таким мікроскопом, за яким працював Маслюк. Мікроскоп мав здатність збільшувати предмети у 200 разів!»

Ще один випадок, яким поділився з журналістом Сергій Тетерін. Щоб привернути увагу до робіт дідуся, він брав мікроскоп і виходив з ним до вежі Артинова. Після того зрозумів, що даремно старається. У такий спосіб людей не зацікавити. Принаймні, йому не вдалося розбудити цікавість у випадкових перехожих. Одиниці погоджувалися заглянути у мікроскоп.

Тоді ж переконався: наскільки мало людей знають бодай що-небудь про мікрмініатюри Михайла Маслюка.

Стенд у пам'ять про Тетеріна буде поруч із розповіддю про діда

Тридцять робіт Сергія Тетеріна є у Музеї моделей транспорту у Вінниці. Про це журналісту розповів директор музею Олександр Вдовиченко. Кажу Вдовиченку, що Сергій мріяв про відкриття музею робіт свого діда — Михайла Маслюка.

— Роботи Маслюка дуже розпорошені, — говорить Олександр Вдовиченко. — Знаю, що вони є у Жмеринці, де проживав Маслюк. Частину з них зберігають у музеї нашого технічного університету. Показують їх у Тульчині екскурсантам в палаці Потоцьких. Їх подарував Маслюк Тульчинському училищу культури. Він там навчався ще до війни з німецькими гітлерівцями. Є вони і в окремих людей у Вінниці. Особисто знаю таких. Тому зібрати всі в одному місці для музею непросте. Ми б розмістили їх у музеї, але хто їх збере?

Пан Вдовиченко розповів, що дві роботи Маслюка музей таки має. Їх передав внук Сергій Тетерін. В експозиції виставили стенд з розповіддю про Михайла Маслюка. Там йдеться про його досягнення у мікрмініатюрі.

— Маємо також роботи Сергія Тетеріна, — продовжує Олександр Вдовиченко. — Їх значно більше, ніж його діда. Загалом нараховується 30 виробів, виготовлених руками Сергія. Він часто бував у нашому музеї. Бувало, приходив просто поспілкуватися. Запрошував його щоразу, коли у музеї приходили зарубіжні делегації. Тоді він розповідав гостям про мистецтво мініатюри, ділився тим, як створює свої роботи, людям цікаво було дізнатися, як це працювати під мікроскопом.

Директор музею згадав про те, як Сергій їздив у Португалію,

планував там організувати виставку. Йому обіцяв допомогти наш земляк із Вінниці, який проживає у цій країні. На жаль, знайти приміщення для виставки на вигідних умовах не вдалося. Сергій мав намір ще раз поїхати у Португалію. Але почався ковід, а потім війна. Його роботи так і залишилися у цій далекій країні. Тим часом у США їх демонстрували на одній із виставок. У пам'ять про Сергія Тетеріна у Музеї моделей транспорту створять стенд. Він буде поруч зі стендом його діда Михайла Маслюка. Про такі плани розповів Олександр Вдовиченко. Кажу, якщо у когось є роботи Маслюка або його внука Тетеріна, могли б принести їх у музей для поповнення колекції. Тут їх бачитимуть люди. Це була б данина пам'яті двом талановитим нашим землякам.

ЗАМІСТЬ ТИХ, ХТО ПІШОВ НА ВІЙНУ: ЯК БЕЗКОШТОВНО ЗДОБУТИ ДВІ ЗАЛІЗНИЧНІ ПРОФЕСІЇ

Війна і кадри ■ У Жмеринському вищому професійному училищі реалізують грантовий проєкт з підготовки помічників машиністів та оглядачів і ремонтників вагонів. На навчання беруть не тільки чоловіків, а й жінок, віком 25+. Важливо: навчання на курсах для слухачів безкоштовне



ВІКТОР СКРИПНИК, RIA,
(067) 1079091

Жмеринське вище професійне училище отримало можливість організувати навчальні курси з підготовки фахівців двох спеціальностей: помічників машиністів і оглядачів та ремонтників вагонів.

Благодійний фонд училища «Допомога» виграв грант: навчальний процес фінансуватимуть за кошти уряду Швейцарії. Тому підготовка для слухачів курсів буде безкоштовна.

НАВЧАТИСЯ МОЖУТЬ ЧОЛОВІКИ І ЖІНКИ

Відповідальною за реалізацію програми є майстер виробничого навчання училища Вікторія Крупчук. За її словами, навчальний заклад отримує підтримку не тільки для підготовки робітників згада-

них вище професій. Передбачено також надання коштів на оновлення матеріально-технічної бази училища.

— В умовах повномасштабної війни, коли чимало досвідчених працівників стали на захист рідної землі, особливо актуальною стала потреба в кадрах, — говорить Вікторія Крупчук. — Це стосується також спеціальностей, які мають важливе значення для роботи залізничної галузі. Помічники машиністів беруть участь в обслуговуванні та експлуатації локомотивів, а оглядачі-ремонтники вагонів відповідають за перевірку технічного стану рухомого складу, виявлення та усунення несправностей.

Окремо слід сказати про тих, кого запрошують на навчання. В училищі хотіли б бачити серед слухачів ветеранів війни, внутрішньо переміщених осіб, представників сімей загиблих на фронті,

одиноких батьків, представників вразливих категорій населення.

На навчання беруть не тільки чоловіків, а й жінок. Раніше, як відомо, професія помічника машиніста була заборонена для представниць жіночої статі. Дефіцит кадрів спонукав законодавців відмінити заборону жінкам працювати на залізниці. Нині є приклади, коли їх можна побачити у кабінах дизель- та електропотягів.

«Це дуже важка робота. У наш час ще й небезпечна. Маємо приклади, коли ворог атакував локомотиви або потяги»

УВАЖНО ПЕРЕВІРИТИ, ЧИ Є НАХИЛ ДО ТЕХНІКИ

Коли журналіст RIA розповів про проєкт знайомому машиністу, той сказав, що це дуже важка робота. Знає з власної практики. У наш час ще й небезпечна. Маємо приклади, коли ворог атакував локомотиви або потяги. На жаль, у великій сім'ї залізничників не обійшлося без втрат під час таких атак.

— Висока уважність та швидка реакція, витривалість, стресостій-



ФОТО: ЖМЕРИНСЬКА ГАЗЕТА

Раніше професія помічника машиніста була заборонена для представниць жіночої статі. Дефіцит кадрів спонукав законодавців відмінити цю заборону

кість — це тільки частина вимог до тих, хто керує потягами, — каже співрозмовник. — А ще ж мають бути знання. Я навчався на машиніста майже два роки. На той час повернувся з армії, мав середню освіту. Після училища ще понад пів року працював помічником машиніста, тільки тоді довірили управляти потягами.

Чи можна навчитися на курсах? Не знаю. Це буде складно. Але у нас нема іншого виходу. Це ж робиться не від доброго життя.

Тому маю пораду: проводити ретельний відбір слухачів. Щоб побачити, чи має людина бодай нахил до технічної спеціальності, до техніки. Аби не сталося так, що навчання пройшов, кошти на це витрачені, а на ділі з'ясувалося, що ця робота не для нього.

Дізнатися всі подробиці про курси з підготовки помічників машиністів та оглядачів і ремонтників вагонів можна за номером телефону: (097) 501 7701.

Організатор зауважують: кількість навчальних місць обмежена.

РЕКЛАМА

Вірні завжди

ДОЛУЧАЙСЯ ДО ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ ЗА КОНТРАКТОМ В МОРСЬКУ ПІХОТУ ВМС ЗСУ

Ти отримаєш:

- Стабільне грошове забезпечення
- Кар'єрне зростання
- Соціальний захист для себе та членів своєї родини
- Можливість долучитися до військового братерства професіоналів та стати частиною захисників, які знищують ворога

м. Вінниця вул. О. Довженка, 28. каб. №6

☎ 098 913 53 49 ☎ 097 953 60 32 ☎ 0432 612 105

МОБІЛІЗУВАЛИ, ХОЧА БУЛО БРОНЮВАННЯ. ЯК ЦЕ ОСКАРЖУЮТЬ І ЯКІ РІШЕННЯ ПРИЙМАЄ СУД?

Аналіз ■ Чинне бронювання не гарантує, що не призвуть помилково: якщо це сталося, законність наказу ТЦК можна оскаржити в суді. За певних обставин можна домогтися ще й звільнення з військової служби. У трьох справах вінницького суду накази скасували, проте один із позивачів усе одно залишився у війську



ВАЛЕРІЙ
ЧУДНОВСЬКИЙ, RIA,
(063) 7758334

Бронювання працівників за-провадили, щоб підприємства й установи, важливі для держави, могли працювати в особливий період. Заброньована людина лишається на робочому місці й не підлягає призову під час мобілізації, про що йдеться у статті 23 Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію».

Однак трапляється, що в «Резерв+» бронь відображається, а працівника все одно мобілізують і зараховують до списків військової частини. Тоді виникає одразу два питання: чи законно діяв ТЦК і що робити, якщо наказ про призов уже виконано. Розбираємо, що про це кажуть закон, вінницькі суди та юристи.

НА МОМЕНТ ПРИЗОВУ БУВ ЗАБРОНЬОВАНИМ

У судовому реєстрі ми знайшли декілька справ, які стосуються мобілізації попри чинне бронювання. Їх розглядали у Вінницькому окружному адмінсуді.

Суддя Наталія Жданкіна розглядала справу 120/6359/25, в якій позивача призвали до війська через три дні після оформлення бронювання.

З рішення дізналися, що людина, яка позивалася до суду, працював викладачем у Медичному університеті імені Пирогова. Установи мала статус критично важливої. 7 березня 2025 року університет наказом забронював своїх працівників через «Дію», і в списку був позивач. Станом на 10 березня 2025-го «Резерв+» показував відстрочку типу «бронювання».

Того ж дня чоловік прийшов до ТЦК оновити облікові дані. І тоді ж начальник ТЦК видав наказ про призов, а наступного дня військова частина зарахувала його до особового складу.

Суд встановив, що на момент призову чоловік мав статус заброньованого, а отже не міг бути призваний. Наказ ТЦК у частині призову скасовано. Але на цьому — все. Суд відхилив вимогу виключити позивача зі списків особового складу військової час-

тини, до якої його зарахували після мобілізації.

Закон «Про військовий обов'язок і військову службу» не містить такої підстави для звільнення зі служби, як порушення процедури призову. До того ж, суд послався на постанову Верховного Суду від 5 лютого 2025 року у справі № 160/2592/23: призов є незворотним, тобто таким, що вже відбувся, і його скасування не повертає людину до попереднього стану.

У підсумку позивач отримав відшкодування судового збору за рахунок ТЦК, але зі списків частини його не виключили.

ПРИЗВАЛИ ЗА КІЛЬКА ДНІВ ДО КІНЦЯ ВІДСТРОЧКИ

Суддя Марина Мультан розглядала справу 120/12088/25, за якою йшлося про «відстрочку» для здобувача ступеня доктора філософії.

Позивач навчався на рівні доктора філософії у Вінницькому аграрному університеті (з вересня 2021 до кінця серпня 2025 року). Його відстрочка діяла до 6 серпня 2025 року.

Однак 31 липня 2025 року чоловіка доставили на військово-лікарську комісію, визнали придатним, і того ж дня наказом ТЦК призвали. Наступного дня військова частина зарахувала його до списків.

Суд дійшов висновку, що на дату призову відстрочка була чинною. Доказів її анулювання за законом у справі не було, як і жодної з підстав, за яких відстрочка може бути скасована.

Далі суд пішов іншим шляхом, ніж у першій справі. Він визнав, що накази про призов і зарахування вже «вичерпали свою дію» виконанням (рішення по справі ухвалили 2 березня 2026 року — авт.). Але, за його оцінкою, їхнє скасування не шкодить стабільності правовідносин, а навпаки, показує, що ТЦК не має мобілізувати людей із правом на відстрочку.

Наказ ТЦК і наказ військової частини скасовано, а частину зобов'язано виключити чоловіка зі списків особового складу.

«ПРОІГНОРУВАЛИ» ДІЮЧЕ БРОНЮВАННЯ

Суддя Алла Чернюк розглядала справу 120/13095/25, за якою



Помилковий призов можна оскаржити. У суді треба довести, що бронь чи відстрочка діяла саме на день, коли видали наказ

людину призвали до війська, а ТЦК проігнорував дані про бронювання.

Позивач — працівник вагонної дільниці залізничної станції. Третього вересня 2025 року йому видали посвідчення про відстрочку на 12 місяців. Через два дні він звернувся до ТЦК уточнити облікові дані у зв'язку з бронюванням, і, як встановив суд, посадові особи «проігнорували» його посвідчення й доставили до пункту збору. 8 вересня наказом ТЦК його призвали, того ж дня частина

Для суду важливо, коли оформили бронь і коли видали наказ про призов. Скриншота з «Резерву» може не вистачити

зарахувала до списків.

Суд виходив із того, що відстрочка не була скасована ні в адміністративному, ні в судовому порядку, а отже діяла. Головний акцент вердикту такий: обов'язок перевіряти наявність відстрочки закон покладає на ТЦК.

Суд зазначив, що людина не відповідає за те, що інформація про відстрочку неналежно відобразилася в реєстрі чи не дійшла до центру комплектування.

До того ж, роботодавець раніше вже надсилав ТЦК повідомлення про бронювання цього працівника, зокрема листи від лютого й серпня 2024 року, а посвідчення від вересня 2025 року також направили в ТЦК.

Суд скасував наказ ТЦК про призов, а також наказ військової частини про зарахування, хоча і зазначив, що сама частина діяла законно: вона не відбирає й не призиває, а приймає вже призваних. Але, коли скасовано первинний наказ, похідні від нього акти також втрачають правову підставу.

Це не повна картина судової практики, а лише три рішення одного суду. Але вони показують: навіть коли перемога в частині призову майже гарантована, питання про повернення зі служби може вирішуватися по-різному. Тому формулювання позовних вимог має значення.

ЯКІ ДОКУМЕНТИ ЗБИРАТИ

Скриншот із застосунку сам по собі може не переконати суд. Юристи кажуть, що важливі офіційні документи з прив'язкою до дат: коли було оформлене бронювання, коли був виданий наказ про мобілізацію тощо.

Докази чинної броні чи відстрочки:

■ витяг із «Резерв+» зі строком дії;

■ довідка чи посвідчення про відстрочку;

■ наказ роботодавця про бронювання й підтвердження, що його оформили через державну систему;

■ листи роботодавця до ТЦК, якщо вони є. У третій вінницькій справі саме вони показали, що в ТЦК знали про статус працівника;

■ якщо відстрочку скасували, потрібні дата, причина й документальна підстава.

Документи про призов:

■ наказ ТЦК про призов;

■ наказ військової частини про зарахування до списків.

Якщо самостійно їх не отримати, допоможе адвокат. Документи можна витребувати й через суд.

Радник Asters, адвокат Антон Сінцов пояснював: формально бронювання підтверджує витяг, завірений підписом керівника та печаткою підприємства, а ТЦК на практиці орієнтується на постановку на спеціальний облік. Скасувати бронь може лише Мінекономіки, а не ТЦК. Тож чинний витяг залишається чинним, навіть якщо облік не оформили.

Адвокат Роман Сімутін радить завжди мати при собі фізичний документ і заздалегідь завантажити PDF-версію. Свою пораду він дав після історії чоловіка, якого мобілізували через збій у «Резерв+».

Позов не зупиняє службу

Подання позову саме по собі не скасовує наказ про призов, не зупиняє службу і не дає права самовільно залишити частину. Є інструмент, який може допомогти: забезпечення позову. Юристи Asters наводили приклади, коли суди забороняли ТЦК вживати мобілізаційні заходи щодо заброньованої особи, поки триває справа. Логіка одного з

суддів така: після призову людина стає військовослужбовцем, право на відстрочку вже не реалізувати, і виграний позов може втратити сенс. Але суд розглядає таку заяву окремо, і її задоволення не автоматичне. Тож оцінити, чи варто її подавати, найкраще з адвокатом.

Судова практика показує, що

за належно підтвердженого чинного бронювання можна домогтися не лише скасування наказу ТЦК, а й усунення наслідків незаконної мобілізації. Водночас якщо на момент призову бронювання ще не було оформлене, самого факту працевлаштування на підприємстві, яке має право бронювати працівників, буде недостатньо.

СИН ЗАГИБЛОЇ ПРОВІВ ВБИВЦЮ МАМИ ДО ТАКСІ, НЕ ПІДОЗРЮЮЧИ, ЩО СТАЛОСЯ В КВАРТИРІ

Кримінал ■ Резонансне подвійне вбивство у центрі Вінниці, яке сталося увечері 20 жовтня, обросло чисельними чутками та домислами. Нам вдалося поспілкуватися із знайомою загиблих жінок, дізнатися невідомі раніше деталі того фатального вечора та отримати офіційні підтвердження від поліції



АЛЬОНА ЧЕРНІУК,
RIA, (093)8905679

Увечері 20 жовтня в будинку на вулиці Олексія Береста знайшли тіла двох жінок із чисельними ножовими пораненнями шиї та тулуба. Загиблими виявилися 46-річна власниця помешкання Наталя Король та її 47-річна подруга Світлана Іюкшас.

Підозрюваних у цьому жорстокому злочині, двох військовослужбовців, правоохоронці затримали в перші ж години після виклику. А вже 22 жовтня суд відправив обох під варту без права на заставу.

Аби відтворити хронологію того вечора, журналістка поспілкувалася із давньою знайомою загиблих (жінка просила не називати її ім'я з міркувань безпеки), а також отримала роз'яснення від речниці Головного управління Нацполіції у Вінницькій області Заріни Маєвської.

ПРИТОН НА ПЕРЕХРЕСТІ ТА ЗЛАМАНІ ДОЛІ

Двоповерхівка на вулиці Олексія Береста, збудована ще у 1960-х роках, стоїть на жвавому перехресті. Квартира Наталі Король розташована на другому поверсі та має відкритий балкон, який давно привертав увагу місцевих мешканців.

— З Наташею ми були знайомі давно, більше десяти років. Коли я проходила повз її будинок, то постійно бачила на тому балконі різних чоловіків. Там регулярно збиралися сумнівні компанії. Це був прохідний двір, тому й затриманих я раніше ніколи не бачила, — розповідає сусідка.

За словами співрозмовниці, будинок старий, мешканців там мало — переважно самотні жінки похилого віку. Тому навіть якби з вікон лунали крики чи шум боротьби, навряд чи хтось із сусідів наважився б вийти й перевірити.

У суботу Наталії Король мало виповнитися 47 років. Її подруга, Світлана Іюкшас, мешкала зовсім поруч — за три будинки у приватному секторі. Жінки товаришували роками, хоча життя Світлани важко було назвати впорядкованим. Жінка майже

ніде не працювала, лише короткий час мила посуд у кафе, та періодично входила в тривалі запої.

— Ми знали одна одну практично з дитинства, товаришували раніше. Але останнім часом, як вона почала вживати, то на вулиці мене й не впізнавала, — розказує знайома.

Раніше Світлана жила з чоловіком, який, хоч і не був рідним батьком її сина Сергія, виховував хлопця як власну дитину. Два роки тому чоловік пішов на фронт і загинув у боях за Україну.

Сам 17-річний Сергій цього року лише вступив на перший курс одного з навчальних закладів Вінниці. Доля підлітка складалася непросто: через складний період він тікав з дому, перебував на обліку в ювенальній превенції, а згодом його взяли під опікунство. Попри окреме проживання, хлопець постійно провідував матір і намагався тримати з нею зв'язок.

«Інформація про те, що одна із потерпілих була без голови, не відповідає дійсності», — повідомили у поліції

ЯК СИН ШУКАВ МАТІР І ДОПОМІГ ЇЇ КАТИВНИКОВІ

Увечері 20 жовтня Сергій вчоргове прийшов провідати матір, але вдома Світлани не виявилось. Телефон жінки мовчав. Відчувши, що щось не так, близько 18.00 хлопець пішов шукати її у квартиру «тьоті Наташі» на вулиці Олексія Береста.

Юнак постукав у двері. На поріг вийшов незнайомий чоловік у військовій формі, у якого не було ноги. До приміщення хлопець не проходив, лише запитав, чи є всередині його мати. Чоловік спокійно, без краплі хвилювання, відповів, що відправив жінок до магазину за продуктами.

У цей момент Сергій помітив на підлозі біля входу свіжі краплі крові і запитав, звідки вони. Нападник знітився і кинув байду: «Та це я порізався».

А після цього нахабно звернувся до юнака з проханням: «Слухай, допоможи мені сісти



За кілька хвилин до страшної знахідки 17-річний Сергій допоміг підозрюваному спуститися сходами. Він провів його до таксі, не підозрюючи, що сталося у квартирі. Повернувшись, хлопець знайшов матір мертвою

в таксі, бо сам я не можу спуститися».

Нічого не підозрюючи, 17-річний син вбивці своєї матері підставив плече, допоміг військовому на милицях спуститися зі сходів та провів його до автомобіля.

Коли машини вже не було, Сергій підвів очі на вікна й помітив, що у квартирі Наталі досі горить світло. Він повернувся, щоб вимкнути його, прочинив двері, пройшов до кухні — і застиг від побаченого. На підлозі у калюжі крові лежала його мама.

Поліцію та швидку викликали негайно. Проте медикам залишалося лише констатувати смерть обох жінок.

«ДІВЧАТА-ПОНЯТІ ВИЙШЛИ ЗЕЛЕНІ»

Картина, яка відкрилася оперативникам та свідкам у перші хвилини після трагедії, вразила навіть досвідчених правоохоронців.

— У квартирі творився справжній жах — усюди було повно крові та слідів жорстокої розправи. Поліцейські залучили двох понятих, це були молоді дівчата. Так от вони вийшли з тієї квартири просто «зелені», їм було зле. А ще через деякий час одного з поліцейських виводили попід руки — настільки важко було витримати це ви-

довище, — пригадує знайома загиблих.

Містом одразу ж почали ширитися моторошні чутки, що нібито одній із жінок відрізали голову, а іншу виявили оголеною. Аби з'ясувати реальний стан справ, ми звернулися до обласного управління поліції.

Речниця ГУНП у Вінницькій області Заріна Маєвська офіційно спростувала найстрашніші домисли містян.

— Інформація про те, що одна із потерпілих була без голови — повністю не відповідає дійсності. Інші відомості щодо стану тіл наразі не розголошуються в інтересах слідства.

За даними слідства, того дня у квартирі зібралася компанія з чотирьох осіб. Власниця помешкання та її подруга розпивали алкоголь разом із двома військовослужбовцями. Близько 17.00 між присутніми спалахнула раптова сварка, яка за лічені хвилини переросла у криваву різанину. Перебуваючи у стані сп'яніння, чоловіки завдали жінкам численних ножових поранень, від яких ті померли на місці.

ВІЙСЬКОВИЙ СЛІД, СЗЧ ТА ВТЕЧА

Особи підозрюваних поліція встановила швидко. Ними виявилися двоє військовослужбовців віком 30 та 38 років. Один

з них — уродженець Вінниці, інший — житель Гайсинського району.

— Знаю вже з розповідей своїх знайомих, що чоловік, якого син вбитої застав у квартирі, втік із госпіталю. Він був одружений, і його розшукувала дружина — навіть зверталася до поліції та повідомляла, що чоловік міг перебувати під дією наркотичних речовин, — розповіла журналістці знайома загиблих.

Як повідомила речниця ГУНП Заріна Маєвська, один із затриманих на момент скоєння злочину дійсно проходив лікування у закладі охорони здоров'я, але самовільно залишив його. Щодо іншого фігуранта — у поліції підтвердили, що він офіційно перебував у статусі особи, яка самовільно залишила військову частину (СЗЧ).

Наразі слідчі чекають на результати токсикологічних та судово-медичних експертиз, які мають остаточно встановити, чи перебували нападники під впливом наркотичних речовин під час розправи.

Після вбивства чоловіки намагалися втекти. Проте оперативники карного розшуку спільно з районним управлінням поліції спрацювали блискавично: затримання відбулися в різних куточках міста у перші ж години після виклику (близько другої та третьої години ночі).

Від 10 років — до довічного позбавлення волі

У середу, 22 жовтня, у Вінницькому міському суді відбулося засідання з обрання запобіжного заходу.

Слідчі судді, розглянувши клопотання прокуратури та оцінивши ризики (зокрема можливість переховування та тиску на свідків), взяли під варту обох підозрюваних на 60 діб без права внесення

застави.

Дії затриманих кваліфіковано за пунктами 1 та 12 частини другої статті 115 Кримінального кодексу України — умисне вбивство двох осіб, вчинене за попередньою змовою групою осіб. Якщо вину чоловіків буде доведено у суді, їм загрожує від 10 до 15 років позбавлення волі

або довічне ув'язнення.

У загиблої Наталі Король взагалі не залишилося рідних, а у Світлани Іюкшас — лише 17-річний син. Наразі сусіди збирають кошти, аби організувати поховання жінок. Коли саме відбудеться прощання — поки невідомо, оскільки тривають судово-медичні експертизи.

БАГАТОПОВЕРХІВКИ НА ЕЛЕКТРИЦІ ЗМОЖУТЬ ПЕРЕЙТИ НА ЦЕНТРАЛІЗОВАНЕ ТЕПЛО

Можливість ■ Міська влада готова профінансувати тепломережі до 27 будинків, які опалюються електрикою, але скільки це коштуватиме, поки що не знає ніхто. На перехід мають погодитися всі співвласники. Минулої зими в мешканців такої згоди не було, бо вони сподівалися, що відключення швидко припиняться



ВАЛЕРІЙ
ЧУДНОВСЬКИЙ, RIA,
(063) 7758334

Через російські атаки вінничани добре знають, що таке відключення. Особливо від них страждають люди, що живуть у будинках, де все на електриці — опалення, вода, плити. Таких у Вінниці, за даними міськради, 27. Зараз із ними обговорюють варіанти, щоб перевести домівки на централізоване опалення. Це, за словами посадовців міської влади, уже не перша така розмова.

ЩО ПРОПОНУЄ МІСТО

У мерії заявили, що готові профінансувати розробку проектно-кошторисної документації, підведення теплотрас до будинків і, за потреби, індивідуальні теплові пункти або блочно-модульні котельні. А роботи безпосередньо пов'язані з під'єднанням мережі опалення у квартирах люди мають виконати та оплатити самостійно.

Скільки це коштуватиме в рамках всього проекту: поки що ніхто не знає.

— Вартість на будинок ще не розраховували, бо кожен будинок індивідуальний. Спершу фахівці мають оцінити технічну можливість для тих, хто погодиться. Яким саме буде рішення: ГПП, теплотраса чи щось інше, залежатиме від будинку, — каже заступник міського голови Роман Фурман.

Обсяг і вартість фінансування від міста теж поки невідомі. Заступник міського голови додає,

що це не буде окремою програмою. Для тих, хто не може заплатити, місто буде пропонувати чинну програму матеріальної допомоги, і такі ситуації розглядатимуть індивідуально.

ОДНЕ ОСББ ПОПЕРЕДНЬО ПОГОДИЛОСЯ

На зустрічі з представниками мешканців будинків з електроопаленням була голова правління ОСББ на Гонти, 90 Наталія Матійчук. Жінка розповіла журналісту, що попередньо люди з її будинку погодилися на перехід із електроопалення на централізоване.

У мерії пояснили, що вартість робіт невідома. Кожен будинок має свої параметри, тому розрахунки будуть індивідуальні

— Нам сказали, що створять комісію, яка подивиться, що можна зробити із нашим будинком, — говорить Наталія Матійчук. — Бо, наприклад, тягнути до нас теплотрасу нереально — котельня занадто далеко.

Її багатоповерхівка невелика — усього три поверхи, 16 сімей. Усе на електриці, яку вони, до того ж, отримують за комерційним тарифом.

— Цей дім колись збудували для працівників одного з підприємств як гуртожиток. Згодом власник компанії розпродав кімнати людям, — каже Наталія Матійчук. — Опалення в кожного своє. Хтось користується



«Минулої зими в квартирі було 5 градусів тепла». Голова ОСББ Наталія Матійчук каже, що в її будинку все залежить від електроенергії



радіаторами, хтось кондиціонерами, хтось електрообігрівачами. Електрику будинок отримує не від міських мереж, а від юридичної особи, що володіє трансформатором.

За словами Матійчук, кіловат-година зараз коштує 7 грн (влітку було 5), а в морози, за її оцінкою, може сягнути й 10 гривень.

— Минулої зими ми добре відчули, як це тижнями без світла сидіти. У квартирі було не більше 5 градусів, — говорить голова правління ОСББ. — Тому більшість наших мешканців зацікавлені у переході на централізоване опалення. Але хочуть спочатку побачити, що можна зробити і скільки це буде коштувати.

ПЕРША СПРОБА ПРОВАЛИЛАСЯ

Відключення з нами вже не першу зиму. А про людей з електроопаленням згадали тільки зараз? Заступник міського голови Роман Фурман говорить, у лютому 2026 року з мешканцями будинків на електроопаленні уже обговорювали пере-

хід на централізоване, але згоди не отримали.

— Певно люди вірили, що все швидко закінчиться (відключення — авт.), — припускає Роман Фурман.

У міськраді називали й інші причини відмови: небажання псувати ремонт і зміна тарифу на електроенергію після переходу.

Окремо Фурман наголошує на принципі, який може виявитися найскладнішим. За його словами, голова ОСББ може бути «за», але ще потрібна згода від інших співвласників, яких десятки, а то і сотні у будинку. Бо для підключення будинку до централізованого опалення мають погодитися всі 100% співвласників будинку.

У історії з ОСББ на Гонти, 90 ситуація наступна: на зборах співвласників більшість проголосували «за», але немає одностайної відповіді.

— На першому поверсі дві квартири «проти». Одні люди мають негативний досвід життя в іншому будинку з централізованим опаленням. Інші облаштували в підвалі твердопа-

ливний котел, яким опалюють своє помешкання. На другому й третьому поверхах кілька квартир утрималися, бо хочуть знати, скільки це коштуватиме й чи зможуть вони це оплатити, — говорить голова правління Наталія Матійчук.

ЦЬОГО РОКУ ЗМІНИ СИСТЕМ ОПАЛЕННЯ НЕ БУДЕ

Заступник міського голови Роман Фурман у розмові з журналістом висловився, що ризики блеаутів і тривалих відключень нікуди не зникли, а прогнозувати зиму неможливо.

Тому наразі, за його словами, розраховують на діалог з мешканцями, щоб провести технічну оцінку і отримати кошториси. Якраз цього чекають на Гонти, 90, але там розуміють, що цього року переходу на централізоване тепло не буде.

— Якщо все нам підійде, то хотілося б, щоб хоча б почали щось робити, — каже Наталія Матійчук.

Міська влада на випадок тривалих відключень готова розгортати Пункти незламності поблизу будинків, де все на електриці.

РЕКЛАМА

SAPSAN

МИСЛИВСТВО, САМОЗАХИСТ,
СЕЙФИ

м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 23
тел. (098) 920 49 55

sapsan.vn.ua

570279

МІНІТРАКТОРИ
ВІД 16 ДО 50 К.С.

тел. (068) 872-70-51

560124

ТРАВА, ЩО ЗАМІНЮЄ ДРОВА: ЧОМУ МІСКАНТУС НЕ ПРИЖИВСЯ НА ПОЛЯХ ВІННИЧЧНИНИ?

Новація ■ Міскантус можна вирощувати на непродуктивних землях, висаджують один раз, а врожай збирають понад 20 років. З нього здебільшого виготовляють паливні пелети, а ще — целюлозу, біопластик, композити. Якщо ця культура така вигідна, чому тоді в області її вирощують тільки у двох господарствах?



ВІКТОР СКРИПНИК, RIA,
(067)1079091

Трава міскантус дещо схожа на очерет. Шоправда, її стебла значно вищі — сягають до трьох метрів, а їхня товщина становить 3-4 сантиметри. У нашій області росте на полях фермерського господарства «Дзялів», що у Жмеринському районі і ТОВ «Органік-Д», колишнього Тиврівського району. У ФГ «Дзялів» повідомили, що у нинішньому році розширять площі під цією культурою. Три роки тому заклали 12 гектарів, а тепер до них додадуть ще 25 га.

Більше про вирощування цієї культури у ФГ «Дзялів» дізнався журналіст RIA. А ще — з'ясував, чому в інших господарствах не вирощують таку траву.

ОДИН РАЗ ПОСАДИВ — 20 РОКІВ ЗБИРАЄШ УРОЖАЙ

Звідки така назва господарства — «Дзялів»? Керівник ФГ «Дзялів» В'ячеслав Шершун каже, що в цьому нічого особливого. Так колись називалося їхнє село, тепер це Кам'яногірка Жмеринського району.

Чому вирощують міскантус, про це В'ячеслав Шершун розповідав уже багато разів. Робив це у рамках низки проєктів, коли до них приїздили фахівці з інших господарств області, а також з Києва, аби на практиці побачити, що дає така культура. Гостей найперше цікавили особливості її вирощування і переробки. Не залишали поза увагою фінансовий інтерес.

Зазвичай, спершу пан В'ячеслав говорить про плюси.

За його словами, у господарстві є приблизно 200 гектарів земель непридатних для того, щоб на них сіяти традиційні сільськогосподарські культури. На невеликій частині таких площ, 12 гектарах, три роки тому заклали міскантус.

Про цю культуру дізналися від партнера — керівника ТОВ «Органік-Д» Вадима Кричківського. Він не тільки апробував її вирощування — виготовляє паливні пелети і продає їх. Результатом задоволений.

Після побаченого у партнера, міскантус висадили у ФГ «Дзялів». В'ячеслав Шершун по пунктах окреслює, яку користь дає така рослина.

Як уже згадувалося, росте на землях непридатних для основних культур. Це — схили, кам'янисті і піщані ділянки, поля з високим зволоженням через те, що близько залягають підземні води.

— Міскантус має властивість поліпшувати ґрунти гумусом, — говорить керівник господарства. — Це дуже важлива особливість! Висаджують міскантус один раз, а збирають врожай протягом 20-25 років, саме стільки часу може продуктивно працювати плантація. Висаджують з допомогою саджанців-корінців, які називають ризоми. Не потребує добрив, обробітку. Єдине, що варто зробити — після висадки обробити резом гербіцидом. Це для того, аби був гарний старт її розвитку. Міскантус чи не єдина рослина, що не боїться шкідників, її не пошкоджує жоден вид комах, не їдять тварини. Завдяки таким властивостям не витрачаємо кошти на обробіток препаратів. І це ще не всі переваги.

Як пояснив В'ячеслав Шершун, збирають врожай у лютому-березні. У таку пору у господарстві ще не настав пік весняних польових робіт. Отож, можна задіювати техніку, працівників, не відволікаючи їх від виконання інших нагальних справ. Зібрана сировина не потребує термінової переробки. З цим можна зачекати.

Здебільшого міскантус переробляють на паливні пелети. Їх охоче закупають не тільки у нас в країні, а й споживачі з-за кордону. У ФГ «Дзялів» є цех для

виготовлення пелет.

— Пелети з міскантуса дають тепла приблизно стільки, як деревина дуба, — уточнює В'ячеслав Шершун. — Але ж дуб коштує значно дорожче, а тут — трава, якою теж можна грітися.

З міскантуса можна виготовляти целюлозні волокна, біопластик, дехто використовує його для виробництва одноразового посуду. Він йде на біокомпозити, які потрібні у будівництві та автомобільній промисловості.

Здавалося б, за такого позитиву ця культура мала б рости мало не у кожному господарстві. Але це не так. Чому? Далі пояснюємо мінуси.

«Пелети з міскантуса дають тепла приблизно стільки, як деревина дуба. Але ж дуб коштує значно дорожче»

УРОЖАЙ ЧЕКАЮТЬ ТРИ РОКИ

Міскантус не одразу дає господарству кошти. Першого врожаю доведеться чекати протягом трьох років. Так пояснили у ФГ «Дзялів».

Тут не працює принцип: посіяв — зібрав — продав. Треба чекати. Втім, одного лише терпіння недостатньо. Новинка вимагає інвестицій. Причому, немалих.

Фермер пояснює, що левову частку витрат становлять кошти на придбання посадкового матеріалу. Наводить цифри: на один гектар потрібно приблизно 17-20 тисяч саджанців. Вартість одного корінця-ризому становить приблизно дев'ять гри-



В'ячеслав Шершун, керівник ФГ «Дзялів». Він вважає, що аграрії не вирощують міскантус з двох причин. По-перше, дорогі саджанці, по-друге, перший урожай — через три роки

вень. Принаймні така ціна була раніше. Не складно підрахувати, що затрати на гектар складуть приблизно 180 тисяч гривень. І це тільки на закупівлю посадкового матеріалу. Є й інші витрати. Треба заплатити за роботи на підготовку ділянки, висадки саджанців. Плюс придбання гербіциду і його внесення для гарного старту рослини.

Саме така «арифметика» стримує багатьох аграріїв братися за вирощування міскантуса.

Треба звернути увагу на ще одну особливість саджанців: корінці потребують прохолодних умов зберігання і високої вологості. На це теж витрачаються кошти.

АРИФМЕТИКА ТРАВИ

В Інституті біоенергетичних культур і цукрових буряків провели розрахунки і порівняли енергетичну цінність сухого

міскантуса з іншими видами твердого палива.

Ось які цифри оприлюднили у цій установі: одна тонна сухого міскантуса дорівнює:

- 1,7 тонни деревини;
- 515 кубометрам природного газу;
- 900 кілограмам кам'яного вугілля;
- 419 кілограмам нафти.

Врожайність сухого міскантуса становить приблизно 20-25 тонн з одного гектара. Це залежить від гібриду рослини. Нагадаємо, збирати його починають через три роки після того, як заклали площу. Тоді отримують перший прибуток. Він може становити 600-900 євро з одного гектара. Отож, затрачені кошти з часом однозначно окупляться. Адже надалі багаторічна рослина не потребуватиме затрат. Вона залишатиметься продуктивною протягом наступних 20-25 років.

Що про це кажуть аграрії

Журналіст RIA розповів, як вирощують міскантус у ФГ «Дзялів» керівникам двох господарств області. У них нема такої культури. — Нам це не цікаво, — одразу відповів один із них, навіть не дослухавши до кінця історію, заодне просив не називати прізвище. — Я не стану таким займатися. Чому? Бо це не те, що дає економічний ефект. Три роки чекати, поки виродить трава, ну, це ж несерйозно. Може зрозуміти, коли б йшла мова, наприклад, про перспективний сорт яблунь чи горіхи, які також треба чекати, поки почнуть пло-

доносити. А тут — трава. Мені навіть смішно про це говорити. Можливо, помиляюся, але нам не цікава така економіка. Інший аграрій, навпаки, з інтересом вислухав розповідь журналіста, навіть уточнив, в якому селі знаходиться ФГ «Дзялів». — Маємо обдумати, більше дізнатися від фахівців про міскантус і його вирощування, — каже співрозмовник. — Насправді мене зацікавила одна особливість — вирощування на непродуктивних землях. У нашому господарстві є такі ділянки. Щоправда, вони розташовані на схилах.

Як на таку площу комбайн запустити? Не знаю, що скажуть з цього приводу наші спеціалісти. Загалом, як додаткова культура, міскантус має право на вирощування. Трохи дивує вартість інвестицій. Незрозуміло, чому такі дорогі корінці. А якщо врахувати особливості їх зберігання у прохолодному місці та ще й з високою вологістю, то це додаткові витрати. Одне слово, можна обдумати, а чи схвально наші спеціалісти пропозицію вирощувати міскантус, не можу сказати. Навіть не уявляю, якою буде їхня відповідь.

Щотижневик «RIA»

Ідентифікатор друкованого медіа
в Реєстрі суб'єктів у сфері медіа: R30-02730

Зареєстрований та видається з березня 1993 року.

Засновник: ТОВ «РІА Холдинг».

Видавець з 2006 року —
ТОВ «Видавництво «РІА»; адреса: 21032,
м.Вінниця вул. Ширшова, 3а

Поштова адреса редакції:

21028 Вінниця-28, а/с 363

тел. (0432) 555-111
(багатокаліній)

Замовл. №264343

Налашт. 17 900

Наші координати:

м.Вінниця, вул. 600-річчя,1
(IT парк М9), 2-й поверх оф.208
e-mail: info@riamedia.com.ua

Головний редактор:
Вадим ПАВЛОВ

Випусковий редактор:
Наталія ПІСКУНІЧЕВА

Газета є членом

Всесвітньої

Асоціації

Новинних

Медіа WAN-IFRA



Редакція не завжди поділяє думку авторів публікацій та не несе відповідальності за зміст реклами та оголошень.

Літеросполучення «РІА» (в тому числі в сполученні з будь-якими словами та зображеннями), а також графічне зображення вказаного, заборонені до копіювання авторськими правами.

Інформація для публікації надається інформаційним агентством ТОВ «Видавництво «РІА»; код ЄДРПОУ 34095069; адреса: 21032, м.Вінниця вул. Ширшова, 3а; свідцтво про державну реєстрацію інформаційного агентства як суб'єкта інформаційної діяльності серії КВ No.194-57P від 12.08.2009 р.

Передплатний індекс: 40030.
ВИМАГАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ
В БУДЬ-ЯКОМУ ВІДДІЛЕННІ ЗВ'ЯЗКУ
УКРАЇНИ

20MINUT.UA

Віддруковано:
21034 м.Вінниця, вул. Гетьмана Мазепи, 12-Б.
Тел. (0432) 55-63-97, 55-63-98

«ЙШОВ НА СТАДІОН, А ЗНАЙШОВ ЗНАК НЕБЕСНІЙ СОТНІ»: ІСТОРІЯ ЖУРНАЛІСТА RIA У ПОРТУГАЛІЇ

Дата ■ Десять років тому у Португалії встановили пам'ятний знак Героям Небесної Сотні і полеглим в АТО. Його відкрили у місті Брага на півночі країни. Як журналіст випадково натрапив на цей пам'ятний знак і що розповіла про його створення вінничанка, яка проживає у Бразі?



ВІКТОР СКРИПНИК, RIA,
(067)1079091

З власної ініціативи і за власні кошти українська громада у португальському місті Брага встановила пам'ятний знак Героям Небесної Сотні і полеглим воїнам АТО. Десять років минуло з того часу. Відкрили пам'ятник у квітні 2016-го. Він єдиний такий у Європі на честь Героїв Революції Гідності.

МІСЦЕ ЗДАЛОСЯ ЗНАЙОМЕ, АЛЕ Ж Я ТУТ НІКОЛИ НЕ БУВ!

Ще тоді, у 2016-му, автор цієї публікації дізнався про відкриття пам'ятного знака у Бразі з повідомлень в Інтернеті. Бачив фотознімки пам'ятника, місце його розташування.

Торік, під час перебування у Португалії, захотілося побувати біля символу пам'яті нашим Героям. Мав попередню домовленість з представниками української діаспори. Вони обіцяли показати, де знаходиться сквер, в якому встановили цей пам'ятний знак. Показати дорогу мала вінничанка пані Оксана, яка проживає у Бразі.

До зустрічі із землячкою ще залишався час і я вирішив побувати на міському стадіоні Браги. Йдеться про стару спортивну арену. Бо у місті є новий стадіон. Його збудували до футбольного Євро-2004. Той чемпіонат приймала Португалія. На старому тепер відбуваються змагання з інших видів спорту, здебільшого з легкої атлетики.

Побачити стадіон хотілося тому, що там незвичні трибуни. Мені розповідали, що вони виготовлені з каменю. Суцільні кам'яні лавки оперізують чашу стадіону рядами знизу до верху. Загалом тут 30 тисяч місць

для уболівальників. Конструкція трибун надійна, але дуже непроста. Як її встановлювали, складно уявити.

До стадіону можна пройти через сквер. Так ближче, ніж йти дорогою в обхід. Ступивши на територію скверу, місце здалося знайомим. Але ж раніше я ніколи не був у Бразі! З'ясувалося, пам'ять відтворила картини з фотознімків. Їх публікували після відкриття пам'ятного знака. Коли розглядав, звернув увагу на місцевість. Тепер побачив її очевидячки. Зупинився, роздивився, і звернув увагу на знак, схожий на свічку. Саме у такій формі виготовлено пам'ятник нашим Героям. Він знаходився у глибині скверу. Підійшов ближче і переконався: так і є, це той самий символ, встановлений у 2016-му році. Від несподіванки емоції переповнювали мене! Зателефонував вінничанці і повідомив про нове місце зустрічі. Здивував її тим, що чекаю у сквері біля пам'ятника.

«ПІСЛЯ ВІДКРИТТЯ ЗАСПІВАЛИ «БОЖЕ, ВЕЛИКИЙ, ЄДИНИЙ»

З вінничанкою пані Оксаною розмовляли біля пам'ятного знака. Вона розповіла, що українська громада у місті Брага дуже активна. Попри те, що українці далеко від рідної землі, вони не перестають робити добрі справи для своєї країни. Відколи почалася війна, збирають допомогу на підтримку військових на фронті. Налагоджують контакти з португальцями, аби підставили плече для наших оборонців. Завдяки таким контактам, зуміли доставити в Україну чотири автомобілі швидкої допомоги. Четвертий автомобіль поїхав з Браги наприкінці вересня нинішнього року. Його довправив Михайло



На пам'ятний знак Героям Небесної Сотні у португальському місті Брага журналіст натрапив випадково. А вінничанка пані Оксана, яка проживає тут, розповіла історію його створення

Комар. Перед дорогою водій під'їхав до пам'ятного знака Героям Небесної Сотні. Разом з представниками нашої діаспори помолвився, вшанував пам'ять полеглих і вирушив у далеку поїздку — до Вінниці. Понад чотири тисячі кілометрів відстань між цими містами. Про таку допомогу написала у Фейсбучі ще одна активістка українка пані Валентина, яка допомагала водію збиратися у дорогу.

У Бразі українці об'єднані у низку громадських організацій. На чужині люди міцніше гуртуються, ніж вдома

Як каже співрозмовниця, у Бразі українці об'єднані у низку громадських організацій. Є серед них наші земляки — вінничани і ті, хто приїхав сюди з деяких районів області. На чужині люди міцніше гуртуються, ніж вдома. Найбільш складний період припадає на той час, коли ще не вивчив мову. Моя співрозмовниця опанувала португальську. Вона одна з тих, хто був у муніципалітеті Браги як пере-

кладачка, коли вирішували одне з питань для нашої громади.

Цікавлюся, як виникла ідея створити пам'ятний знак на честь Героїв Майдану. Чую у відповідь від співрозмовниці, що все почалося зі спогадів, якими українці ділилися між собою про події на Майдані у Києві, а також в інших містах.

— Першим подав ідею наш священник протоієрей Дмитро Ткачук, — продовжує розповідь пані Оксана. — Він організував збір коштів, спілкувався з представниками муніципалітету Браги. Треба подякувати португальцям за розуміння. Попри те, що земля у місті дорога, вони виділили місце для встановлення пам'ятного знака. І не десь на задвірках, а у середмісті, у гарному сквері.

Над пам'ятним знаком працював португальський майстер Фернандо Жорже. Його кандидатуру порадили у муніципалітеті. Він запропонував декілька варіантів. Зупинилися на тому, що має вигляд свічки. Адже символізує вічну пам'ять, скорботу, безсмертя душі. Це як світло подвигу полеглих і шана живих.

Відкривали пам'ятний знак урочисто, але із скорботою. Зі-

бралося багато людей. З Лісабона приїхала посол України в Португалії, тоді на цій посаді працювала Інна Огнівець, були представники українського Консульства у місті Порто. Не залишилися байдужими й португальці. Виступав віце-президент муніципалітету Брага Ферміню Маркеш.

Перед відкриттям відбулося богослужіння, пам'ятник освятили, а тоді відбулася заупокійна служба, її ще називають палка молитва, за упокій душі Героїв.

Автора пам'ятника португальця Фернандо Жорже нагородили орденом Святого архистратига Михаїла. Це нагорода УПЦ Київського патріархату. Діти українців з суботньої Кирило-Мефодіївської школи Браги, а також недільної школи з міста Авейру читали вірші, виконували пісні на патріотичну тематику. Виступали також художні самодіяльні колективи дорослих українців.

Завершилися урочистості, як кажуть, на піднесеній ноті: присутні хором заспівали духовний Гімн України — «Боже, великий, єдиний, нам Україну храни». Співали величаво, на одному подиху. За співом з цікавістю спостерігали присутні португальці.

Діти українців вивчають і португальську, і рідну мову

Брага є центром католицизму у Португалії, тут резиденція архієпископа, найбільше храмів у порівнянні з іншими містами. Кафедральний собор — найдавніший в країні: збудований ще в XI столітті. Неподалік від міста знаходиться знаменитий архітектурний комплекс Бом-Жезуш. Він відтворює Хресну дорогу Господа на Голгофу. Монументальні сходи ведуть вгору до величного храму. По дорозі обладнано святилища. Це

місце паломників з усього світу. Комплекс є об'єктом Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

У Бразі є українська релігійна громада — православна парафія на честь святих мучениць Віри, Надії, Любові та Софії. Це одне з місць зустрічі українців. Представники нашої діаспори не оминають нагоди демонструвати свою культуру та кухню на традиційних фестивалях.

Є у місті українська Кирило-Мефодіївська школа, вона працює у суботні дні. У будні діти українців навчаються у португальських школах, а у вихідні відвідують суботні чи недільні українські школи. Такі заклади надають дітям освіту за програмою українського Міністерства освіти і науки. Її учні мають можливість отримувати офіційні документи державного зразка про середню освіту.

З Браги до Вінниці — на велосипеді

У нашому місті є чоловік, який здолав шлях з португальського міста Брага до Вінниці на велосипеді. У таке не просто повірити, але це правда. Звати його Іван. У свій час ми розповідали про його подорож. Тепер принагідно згадалася

історія. Понад 4 000 кілометрів — на велосипеді! Його дорога проходила через низку країн: Іспанію, Францію, Німеччину, Польщу... Пана Івана дотепер можна побачити на вулицях Вінниці на велосипеді.

1. НЕРУХОМІСТЬ: ПРОДАМ АБО ОБМІНЯЮ

1.5 БУДИНКИ

4-кімн.Дуплекс в с.Зарванці, р-н Вікторії, пл.108кв.м, 2-пов, 2с, чистовий, з/б. Власник. 85000у.о. (093) 917-09-07

1.8 ГАРАЖІ

Гараж по вул.Гонти. (067)264-19-96, (098)507-06-99

3. НЕРУХОМІСТЬ: КУПЛЮ

3.1 КВАРТИРИ

Куплю у власника: квартиру, будинок, ч/буд., таунхаус, гуртожиток, дачу у р-ні. Землю. Пай!Для себе. (096) 464-21-85

3.2 БУДИНКИ

Куплю: будинок, дачу, частину будинку, таунхаус, квартиру, гуртожиток. Землю, Пай! Для себе. (096)464-21-85

3.3 ДАЧІ

Куплю для себе: дачу, будинок, частину будинку, Вінниця або у районі. (096) 458-9-754

3.4 ДІЛЯНКИ

Куплю: ділянку під будівництво, дачу в Вінниці або в р-ні. Пай. Для себе. (096) 458-97-54

Ділянку в межах Вінниці і Вінницького району. Куплю для себе. (067) 136-23-76

3.5 ГАРАЖІ

Ділянку в межах Вінниці і Вінницького району. Куплю для себе. (097) 127-54-23

560128

працюємо 24/7

ПО УКРАЇНІ

ВАНТАЖНІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ

Вінниця-Київ-Вінниця

Вінниця-Одеса-Вінниця

Комфортний ПЕРЕЇЗ

(096) 663-50-35 ♦ (063) 825-18-18

4. НЕРУХОМІСТЬ: ВІНАЙМУ

4.1 КВАРТИРИ

Винайму у власника: квартиру, кімнату, гуртожиток, будинок, ч/буд., таунхаус. Дачу. Для себе. (096)458-97-54



4.2 БУДИНКИ

Винайму житло: будинок, ч/б, дачу, таунхаус, кімнату, квартиру, гуртожиток. Для себе. (096) 464-21-85

ТОП

Довідка і відгуки
Вінниці на top20.ua

226 613 вінничан вже написали відгуки
про заклади та послуги.

Це допоможе Вам обрати найкраще!

RIA

БУДІВНИЦТВО

6. БУДІВЕЛЬНІ МАТЕРІАЛИ ТА ПОСЛУГИ

6.1 ПРОДАМ БУДІВЕЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

6-12-30т. ВІДС, ПІС, МИТ., ЩЕБІНЬ.....НЕДОРОГО.....(098) 588-08-27
ВІДС, ГЛИН, КАМ, ПІС, ЩЕБ,ПЕРЕГН.....ДОГ.....(097) 501-09-07
6-12-30т. БУД. СМІТТЯ, ЩЕБ,ПІСОК.....НЕДОРОГО.....(098) 588-08-27
6-12-30т. Піс. кар'єрний, митий недорого..... (098) 588-08-27
6-12-30т.Чорноз.якісний, піс.,щеб..... недорого..... (098) 588-08-27

БЕТОННІ ОГОРОЖІ

кольорові та сірі

zabor-vn.com

Доставка та встановлення

(067) 909-54-43

6.2 КУПЛЮ БУДІВЕЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

АВ бетонозмішувачі,причепи,різні.....дог.....(097) 127-54-23
АВ двері різні: пласт., мет., дер.....дог.....(097) 127-54-23

6.3 БУДІВЕЛЬНІ ПОСЛУГИ

ВСТАНОВЛЕННЯ ПРОФНАСТИЛУ. МОНТАЖ: ОГОРОЖ, ПОКРІВЛЯ ДАХУ, АНГАРИ. (098) 092-36-08

Обрізка дерев. Подрібнення/порізка/вивіз: гілля, дров. Розчистка: ділянок, садів. Корчув. пнів. Косіння. (099)177-79-33, (098)409-89-94, (063)747-32-80

БЕТОННІ РОБОТИ, ФУНДАМЕНТИ, СТЯЖКА, ОТ-МОСТКА, ФУНДАМЕНТИ ПІД ОГОРОЖУ, БЕТОННІ ПЛОЩАДКИ. (098) 092-36-08

6.4 ВНУТРІШНЄ ОЗДОБЛЕННЯ, РЕМОНТ

«Під ключ» Внутрішні, зовнішні роб.: електр, стяжка,штукат., гіпсокартон,плитка, шпатлівка,відкоси, фарбування,ін. Дахи. (097) 570-63-32

ВИКОНУЮ МАЛЯРНІ РОБОТИ ЯКІСНО - ШТУКАТУРКА, ШПАКЛІВКА, ПОКЛЕЙКА, ОБРІІ, БАГЕТИ, ФАРБУВАННЯ. (067) 589-61-05

ЖІНКА ВИКОНУЄ ПРОФЕСІЙНУ ПОКЛЕЙКУ ШПА-ЛЕР, ФАРБУВАННЯ, ВЕЛИКІ І МАЛІ ОБ'ЄМИ. (068) 849-26-42

6.5 ВІКНА, ДВЕРІ

БАЛКОНИ, ВІКНА, ДВЕРІ, РОЗШИРЕННЯ БАЛКОНІВ, ЗВАРЮВАЛЬНІ РОБОТИ. (098) 427-57-71

6.7 ОПАЛЕННЯ, ВОДОПОСТАЧАННЯ, ВЕНТИЛЯЦІЯ, КАНАЛІЗАЦІЯ

АВТОНОМНЕ ОПАЛЕННЯ, ЗВАРЮВАЛЬНІ РОБОТИ, ЗАМІНА ТРУБ, ВСТАНОВЛЕННЯ: САНТЕХНІКИ, ЛІЧИЛЬНИКІВ, ГАЗ.КОЛОНОК, ВОДОНАГРІВАЧІВ. (097) 148-03-60

6.9 ПОКРІВЕЛЬНІ МАТЕРІАЛИ ТА ПОСЛУГИ

ПОКРІВЕЛЬНІ РОБОТИ, МАТЕРІАЛИ, ПРО-ЕКТУВАННЯ. БЕЗКОШТОВНИЙ ПРОРАХУНОК. (096)373-02-25, (063)193-06-81

залізобетонні

Огорожі

все «під ключ»

Різні розміри та форми

Встановлення

Доставка

Металеві ворота

Більше 30-ти видів

zabor-vn.com

(067) 90 95 443 (063) 50 35 667
(067) 466 33 34

МІНІТРАКТОРИ

ВІД 16 ДО 50 К.С.

тел. (068) 872-70-51

RIA

Подати оголошення в газету RIA дуже просто!

Для розміщення оголошення в газеті RIA зателефонуйте у відділ прийому оголошень. Оператори відділу допоможуть обрати рубрику, скласти текст оголошення, здійснити оплату.

(0432) 555-135

(050) 430-03-07

(098) 166-28-06

(093) 170-23-60

Вартість публікації оголошень

☐ Звичайне оголошення — 40 гривень

☐ Виділене оголошення — 60 гривень

☐ Особливе оголошення — 130 гривень

☐ Фото оголошення — 180 гривень

☐ Фотооголошення в нерухомість — 300 гривень

☐ Оголошення про втрату документів — 100 гривень

Графік роботи:

☐ понеділок з 9:00 до 20:00

☐ вівторок — п'ятниця з 9:00 до 18:00

☐ субота і неділя - вихідний

7. ПОБУТОВІ ТОВАРИ, ВСЕ ДЛЯ ДОМУ

7.1 МЕБЛІ ПРОДАМ

Диван-ліжко дог. (098) 373-24-64
 Диван-софа розкл. гарн/стан, 1.94..... дог. (067) 292-53-37
 Меблі, килими, посуд, кр.стіл,б/в дог. (068) 924-22-21
 Стінка, крісло-ліжко, б/в,шпалери дог. (096) 579-45-13

7.2 ПОБУТОВІ ТОВАРИ ПРОДАМ

1 Шв.машина з тумбою, ножна недор. (097)560-06- 31
 Ваги тарілочні+3 гирі недор. (097) 560-06-31
 Т/в + Т2 + кріплення недор. (097)560-06-31
 Соковижималка, прал.маш., ел.піч..... дог. (096) 213-91-82

7.4 ОПАЛЕННЯ БУДИНКУ

ВСЕ ДЛЯ ОПАЛЕННЯ: ДРОВА, ПЕЧІ, БУРЖУЙКИ, КАМІНИ. ПРОДАЄМО ГОТОВІ І ВИГОТОВЛЯЄМО (068) 246-33-17

7.5 КУПЛЮ

Орден, медалі, марки, значки, монети..... Дорого (067)933-17-24
 Холодильники б/в куплюю. Ремонт. дог. (067) 490-87-83
 АВ велосипеди,бетонозміш.,ел.інст..... дог. (097) 053-97-89
 АВ двері різні: пласт., мет., дер..... дог. (097) 127-54-23
 АВ куплю хол., прал/маш, газплити..... дог. (068) 457-13-78
 АВ холод., мороз.камери, прал/маш дог. (097) 623-91-38

ПРАЦЕМО 24/7

ДОПОМОЖЕМО З ПЕРЕЇЗДОМ

авто & вантажники

(096) 663-50-35, (063) 825-18-18

АВ холодильник.,газ.плита,бетонозміш..... дог. (098) 152-89-95
 АВ Холодильн., газ.пл., пралки..... дог. (098) 151-96-54
 Батареї опалення, арматуру..... дог. (097) 301-65-05
 Електродвигуни, 0,5 -250кВт дог. (063) 298-37-72
 Неробочий холодильник, кондиц. БК..... дог. (067) 263-28-99

7.6 ПОСЛУГИ

«АААААВС». 100% РЕМОНТ ХОЛОДИЛЬНИКІВ ВДОМА. ГАРАНТІЯ. ЗАБИРАЄМО Б/В ХОЛОДИЛЬНИКИ (067)490-87-83, (093)103-93-43

«АВТО100%». ПЕРЕВЕЗ.МЕБЛІВ, БУД.МАТ.ДО 2,5Т. ВАНТАЖНИКИ. ФУРГОН 4Х2Х2,4. НЕДОР. (098) 588-08-27

«Майстер на год»: Всі внутрішні, зовнішні рем.роботи. Допомога по дому та господ (097) 570-63-32

«Під ключ» Розчищення ділянок. Обрізка дерев. Чистка фруктових садів. (063)747-32-80, (098)409-89-94

Автоном.опалення, заміна труб, сантехніка, газ. колонки, водонагрівачі. Звар.роб. (097) 148-03-60

Ремонт Холодильників вдома. Якісно. Гарантія. Забираємо б/в холодильники. (067)490-87-83, (093)103-93-43

Розчищення ділянок «під ключ». Обрізка дерев. Чистка фруктових садів. (098)409-89-94, (063)747-32-80

Передплати газету RIA онлайн на сайті Укрпошти

- Швидко та без черг
- Сплачує картою або за реквізитами



560125

peredpata.ukrposhta.ua

УКРПОШТА

RIA

Встановл. газ.колонок всіх конструкцій, газ.котлів, газ.конвекторів,ел.бойлерів (097)272-39-81, (093)809-22-91

Допомога по дому та господарстві. Всі внутрішні, зовнішні ремонтні роботи. (097)570-63-32

Косіння трави, газону, бур'янів. Розчистка запущених ділянок. Професійно. (099) 549-09-19

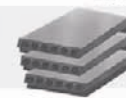
Ремонт побутових холодильників будь-яких марок на дому. Без вихідних. (097) 618-76-77

Ремонт Холодильників вдома. Якісно. Гарантія. Забираємо б/в холодильники. (067) 490-87-83, (093) 103-93-43

РЕМОНТ І ПЕРЕТЯГУВАННЯ М'ЯКИХ МЕБЛІВ. НА ДОМУ У ЗАМОВНИКА. (098) 385-93-90

Терміновий ремонт холодильників вдома. Якісно. Гарантія. Забираємо б/в холодильник. (093) 103-93-43, (067) 490-87-83

ЗАЛІЗОБЕТОН ВІД ВИРОБНИКА



ПЛИТИ ПЕРЕКРИТТЯ

ПЕРЕМИЧКИ



БЛОКИ

БЕТОН



м. Вінниця, вул. Айвазовського, 4А, завод "ЖБІК"
 тел.: (0432) 66-46-43; (050) 423-30-09 570505

З ДОСТАВКОЮ ПО ОБЛАСТІ

ЦЕМЕНТ В МІШКАХ ТА НАСИПОМ, Машинами та вагонами

БУДМАТЕРІАЛИ В АСОРТИМЕНТІ

ЗОДЧИЙ ZODCHYI.COM.UA

М. ВІННИЦЯ, М. ЗЕРОВА, 1Б (067) 430-64-96

М. ГАЙСИН, ВУЛ. СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ, 9 (067) 256-74-00

АЛЬПІЙСЬКЕ ШАЛЕ 100 м²

10 метровий атриум **50** років гарантії

540 €/м² базова комплектація

790 €/м² під ключ

067 666 09 97 068 942 56 76 alpchalet.com.ua

8. АВТОМОБІЛІ

8.1 ПРОДАМ АБО ОБМІНЯЮ

ЗА3-Славута, 2006 року випуску, карбюратор. Торг. (068) 003-23-53

8.3 КУПЛЮ

КУПЛЮ ФІАТ ДУКАТО, ПЕЖО J5, СІТРОЕН С25, ДО 94 РОКУ НЕ НА ХОДУ, В БУДЬ-ЯКОМУ СТАНІ. (096) 758-50-10, (099) 756-06-69

8.5 СГ ТЕХНІКА ТА ІНВЕНТАР

Картоплесаджалки, картоплекопалки однорядні та 2х-рядні, сінограбалки 4,5 сонечок, розкидач мін. добрива, прес-підбирачі. (097)347-78-54, (095)810-17-87

Дискові борони та диско плуги,міжрядні культиватори та суцільного обробітку, розсадо-посадочні машини.Обприскувачі 2000л (095)810-17-87, (097)347-78-54

8.8 ТРАНСПОРТНІ ПОСЛУГИ

«АВТО»100%. ПЕРЕВЕЗ.МЕБЛІВ, БУД.МАТ.ДО 2,5Т. ВАНТАЖНИКИ. ФУРГОН 4Х2Х2,4. НЕДОР. (098) 588-08-27

ВАНТАЖНІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ ДО 2 ТОН ПО МІСТУ ТА ОБЛАСТІ. МЕРСЕДЕС-СПРИНТЕР СЕРЕДНЯ БАЗА. (093) 409-28-28

АКУМУЛЯТОРИ

inci AKÜ

SADA BATTERY COMPANY

topla



ПП "Капітан"

(432) 50-80-11, (095) 836-00-01, (068) 311-11-20

м. Вінниця, вул. Ю. Клена, 28

ШИНИ

BRIDGESTONE TOYO TIRES

FIREMAX DOUBLESTAR



ПП "Капітан"

(432) 50-80-11, (095) 836-00-01, (068) 311-11-20

м. Вінниця, вул. Ю. Клена, 28

9. РОБОТА

9.1 ВОДІЇ, ЕКСПЕДИТОРИ, ВАНТАЖНИКИ, КОМІРНИКИ

Водій категорії С, Е. Робота водієм на Новій Пошті по Україні. Зарплата договірна. (067) 473-90-43

Водій на автобус категорії «Д». Автобус ПА3-Еталон, приміський маршрут. 15 днів робочі - 15 днів вихідні. 3/п договірна. (067) 895-64-38

ВОДІЙ НА МАН, САМОСКІД, МАНІПУЛЯТОР, 10Т. (097) 758-70-70

ВОДІЙ НА НАВАНТАЖУВАЧ «СТАЛЕВА ВОЛЯ». (097) 758-70-70

КОМІРНИК-КАСИР НА МАЙДАНЧИК БУДІВЕЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ (ЖІНКА, МОЖЛИВО ПЕНСІОНЕР) (097) 758-70-70

9.2 КУХАРІ, ОФІЦІАНТИ, БАРМЕНИ, ТЕХНОЛОГИ

Кухар/кухонний робітник, р-н Вишенька, графік 7/7 по 11 год. (067) 430-18-49, (050) 461-55-70

ПЕКАР В ПРОВІАНТ МАРКЕТ. ЗАМІС ТІСТА; ВИРОБЛЕННЯ ТА ФОРМУВАННЯ ПИРІЖКІВ; СМАЖЕННЯ У ФРИТЮРІ ТА ІНШЕ. 3/п 35000 ГРН/МІС. (098) 101-66-48, ТАІСІЯ ВІКТОРІВНА

9.3 ОХОРОНЦІ

Сторож в с.Агрономічне, графік роботи: тиждень через тиждень. Деталі по телефону: (097) 251-19-21

Сторож, чоловік віком від 50 років. Оплата 1200 грн/доба. (067) 433-74-63

Охорона в приватний будинок, оплата 1000 грн/доба. (098) 827-99-05

ОХОРОНЕЦЬ, Р-Н КЕЛЕЦЬКА, ГРАФІК РОБОТИ: ДОБА ЧЕРЕЗ ДВІ. 3/П ДОГОВІРНА. (097) 329-45-63

СТОРОЖ, ГРАФІК РОБОТИ: ДОБА ЧЕРЕЗ ДВІ. 3/П 800 ГРН/ДОБА. (067) 859-55-11

9.4 ПРИБИРАЛЬНИКИ, ПОКОЇВКИ, ПОСУДОМИЙКИ

ДВІРНИК НА РИНОК «ЮНІСТЬ». 15 РОБОЧИХ ДНІВ. ГРАФІК ЗА ДОМОВЛЕНІСТЮ. (098) 926-18-62

ДВІРНИКА ЗАПРОШУЄМО У НОВИЙ ЖК CENTRAL PARK ПО ВУЛ.МАГІСТРАТСЬКА. 3/П ВІД 12.000 ГРН. (098) 566-21-22

Прибиральниця в заклад в с.Агрономічне, графік роботи: тиждень через тиждень. Терміново! Деталі по телефону: (097) 251-19-21

9.5 ПРАЦІВНИКИ СТО, АЗС, МИЙКИ

Автоелектрик по автобусах. Зарплата від 20 000 грн. (067) 895-64-38

Автозварювальник по ремонту автобусів. Зарплата від 20 000 грн. (067) 895-64-38

АВТОМАЛЯР АБО ПОМІЧНИК АВТОМАЛЯРА ПОТРЕБЕН НА РОБОТУ. (097) 094-63-41

Автофарбувальник автобусів. Зарплата від 20 000 грн. (067) 895-64-38

Помічник автозварювальника (розбирання, зачистка іржі електроінструментом і збирання). 3/п від 15 000 грн. (067) 895-64-38

РИХТУВАЛЬНИК, АВТОМАЛЯР ПОТРЕБЕН НА СТО, БАЖАНО З ДОСВІДОМ РОБОТИ. УМОВИ ГАРНІ, КОЛЕКТИВ СУПЕР, ЗАРПЛАТА ВИСОКА. (063) 966-93-74

Слюсар-ходовик (ремонт автобусів, КПП, задній міст, ресори, повітряна система). Зарплата від 20 000 грн. (067) 895-64-38

9.6 ПРОДАВЦІ, КАСИРИ

Касир, р-н Чехова/600-річчя, графік 5/2 по 8 год. (067) 430-18-49, (050) 461-55-70

ЗАПРОШУЄТЬСЯ: 569888

ПРАЦІВНИК
по догляду за тваринами,
РІЗНОРОБОЧИЙ

ЗП: 17 000 грн за місяць
Гуртожиток надається

50 км від м. Києва, Вишгородський р-н
093 193-40-69

Торгівельний центр у Вінниці запрошує на роботу:

ПРИБИРАЛЬНИК
службових приміщень з/п 16 500

Підсобний РОБІТНИК
з/п від 23 000 грн

Телефон 067 433 36 81

МАНГАЛЬЩИК
У «ТЕРЕВЕНІ»

р-н Вишенька

Графік: 4/2, 10:30-22:30

Сучасна українська кухня

Оплата: 152 грн/год

З/п: 30 000 – 32 000 грн/міс

Що пропонуємо:

- Офіційне працевлаштування
- Смачне корпоративне харчування
- Вечірня розвозка додому
- Страхування життя
- Робота в потужній кухонній команді

Телефонуйте **097 348 06 77** Людмила

9.7 ТОРГОВІ ПРЕДСТАВНИКИ, КОНСУЛЬТАНТИ, МЕНЕДЖЕРИ

Мерчендайзер, р-н 600-річчя, графік 4/4 по 11 год. (067) 430-18-49, (050) 461-55-70

9.9 РОБОЧІ, СЛЮСАРИ, БУДІВЕЛЬНИКИ

1 КОЧЕГАР (СУШІННЯ ДРОВ). ХОРОША ЗАРОБІТНА ПЛАТА. ГРАФІК РОБОТИ: ДОБА ЧЕРЕЗ ДВІ. ДЕТАЛІ ПО ТЕЛЕФОНУ: (098) 863-57-50, ОЛЕКСАНДР.

СТОЛЯР. 3/П ВІД 30.000 ГРН. В МІСЯЦЬ. (067) 945-08-17

ЕЛЕКТРИК ПО РЕМОНТУ ТА ОБСЛУГОВУВАННЮ ЕЛЕКТРООБЛАДНАННЯ З ДОСВІДОМ РОБОТИ. (098) 246-29-85

КОЧЕГАР, ГРАФІК РОБОТИ: ДОБА ЧЕРЕЗ ДВОЄ. 3/П 800 ГРН/ДОБА. (067) 859-55-11

АРМАТУРНИК АБО ЕЛЕКТРОЗВАРЮВАЛЬНИК. 3/П ДО 40.000ГРН. ГРАФІК РОБОТИ: 7.00-15.30, СБ.,НД.-ВИХІДНИЙ. (097) 251-60-54

Будівельник широкого профілю на будівництво приватного будинку. Різномісна робота по будівництву на постійній основі. Без шкідливих звичок. Оплата договірна. м.Вінниця, р-н Академічний. (096) 514-70-61

ЗБИРАЛЬНИКИ КОРПУСНИХ МЕБЛІВ НА ВИРОБНИЦТВО. ОФІЦІЙНЕ ОФОРМЛЕННЯ. ВИСОКА З/П. (067) 709-13-93

ЗВАРЮВАЛЬНИКИ, СТОЛЯР, ПОМІЧНИК СТОЛЯРА. СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ: БУДІВНИЦТВО ТЕРАС, НАВІСІВ, САУН І ІНШЕ. (096) 514-70-61

Працівники (чол./жін.) для роботи з металом: виготовлення виробів по красленнях. 3/п від 20.000 грн. (067) 430-14-45

Різноробочий (підсобний робітник), вік 18-50 років, на постійну роботу. Зарплата 15 000 грн. на місяць. (067) 895-64-38

Різноробочий у м.Вінниця. Надаємо проживання та харчування. Деталі по телефону: (097) 346-38-50

БААГРОСТРІЙ
агентство нерухомості

запрошує на роботу
СПІВРОБІТНИКІВ

ВИМОГИ:

- ♦ можливий д/р в нерухомості;
- ♦ уміння працювати з комп'ютером;
- ♦ відповідальність, цілеспрямованість

УМОВИ РОБОТИ:

- середній дохід від 20 000 до 80 000 грн;
- гнучкий графік роботи; ► комфортний офіс;
- своя база об'єктів і клієнтів
- навчання і підвищення кваліфікації;
- реклама та юридична підтримка

Звертайтеся за телефоном:
+380 (67) 267 95 28

РОБОТА В ГРОШ
ГРОШ РОБИМО ЖИТТЯ ВИЩЕ

У МЕРЕЖІ СУПЕРМАРКЕТІВ

ТВОЄ ПЕРЕВІТЛЕННЯ У СПРАВЖНЬОГО ФАХІВЦЯ З «ГРОШ»!

КАСИР	21000
КУХАР ПІЦЦІ	20000
ПЕКАР	20000
ПРОДАВЕЦЬ ПРОДОВОЛЬЧИХ ТОВАРІВ	16400
ПРИЙМАННЯ ТОВАРІВ	21000
ВАНТАЖНИК	18300
ОХОРОНИК	17200
ПРИБИРАЛЬНИК	12300

МИ ПРОПОНУЄМО:

- ✓ Офіційне працевлаштування
- ✓ Співесули та стабільну оплату праці
- ✓ Гнучкий графік роботи
- ✓ Можливість зарплатного кредитування
- ✓ Дружній колектив

ДЗВОНІ ПРЯМО ЗАРАЗІ! **067 422 88 69**
050 360 47 10

ДІЗНАЙСЯ ВІЛЬШЕ ПРО НАС

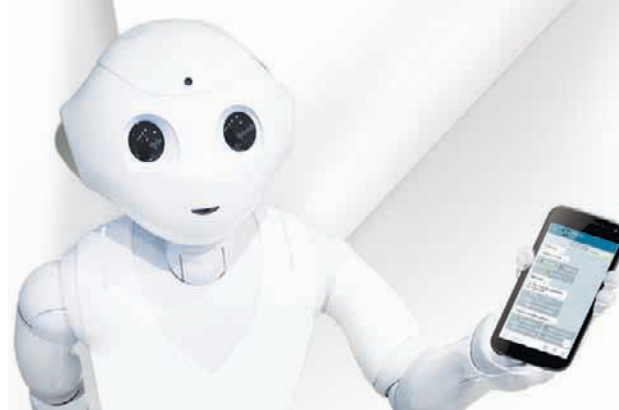
СЛЮСАР ПО РЕМОНТУ ТЕХНОЛОГІЧНОГО ОБЛАДНАННЯ НА ПОСТІЙНУ РОБОТУ. ЗАРОБІТНА ПЛАТА 30000-35000 ГРН. СБ, НД ВИХІДНІ. (097) 251-60-54

Слюсар, токарь, навивальник, працівник для роб.з металом (чол/жін). Бажано д/р з металом. Бажання навчатись. Графік роботи: 8 год.роб.день, 5 днів/тиждень. Повна зайнятість. Готові взяти людину з інвалідністю. 3/п 20000-30000 грн. Соц.пакет. (067) 430-14-45

Слюсар-помічник зварювальника, Художник-оформлювач на постійну роботу. 3/п висока. Терміново! Деталі по телефону: (067) 730-62-66

Усі свіжі оголошення RIA у вашому Telegram

- ✓ зручний пошук
- ✓ перегляд по рубриках
- ✓ розміщення оголошення
- ✓ можливість підписки



Скануйте QR-код, або шукайте в Telegram

RIA_ogo

ПрАТ "Вінницький дослідний завод" запрошує на постійну роботу:

- Інженер-конструктор
- Інженер з охорони праці
- Майстер виробничої дільниці
- Слюсар механозбиральних робіт 15 000-20 000 грн
- Зварювальників-аргонщиків з/п 30 000-45 000 грн
- Водій
- Охоронники
- Бухгалтер
- Токар
- Слюсаря- електрика
- Слюсаря-ремонтника
- Прибиральниця
- Штамповщик з/п 20 000-25 000 грн
- Підсобний робітник на виробництво

ЗП договірна
т. 067 430 16 29

У РЕСТОРАН «ТЕРЕВЕНІ»
(вул. Келецька, 100)

ОФІЦІАНТИ

- З/п 27 000–35 000 грн (ставка + % + чайові)
- Гнучкий графік роботи
- Безкоштовне харчування, розвозка додому
- офіційне працевлаштування
- медичне страхування

Тел.: **097 348 06 77, Людмила**

ФАСОВЩИКИ ДРОВ (ЧОЛОВІКИ ТА ЖІНКИ). ХОРОША ЗАРОБІТНА ПЛАТА. ДЕТАЛІ ПО ТЕЛЕФОНУ: (098) 863-57-50, ОЛЕКСАНДР.

9.12 КЕРІВНИКИ, АДМІНІСТРАТОРИ, УПРАВЛІНЦІ

Адміністратор в ТЦ «Жовтень». Зарплата 1300 грн/зіміна. (098) 827-99-05

ПОМІЧНИК ДЛЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ РОБОТИ (ЦЕНТР МІСТА, ГУРТОВА ТОРГІВЛЯ). РОБОТА З ВІДВІДУВАЧАМИ, ВХІДНИМИ ДЗВІНКАМИ, ЗАПОВНЕННЯ СТАНДАРТНИХ БЛАНКІВ. ГРАФІК РОБОТИ: ПОВНИЙ АБО ЧАСТКОВИЙ ДЕНЬ ЗА ДОМОВЛЕНІСТЮ. НАВЧАННЯ НА МІСЦІ. (097) 960-85-13

9.13 ШВАЧКИ, КРАВЦІ, ПРАСУВАЛЬНИКИ

ЗАКРІЙНИК ТА ШВАЧКА НА ВИРОБНИЦТВО ШТОР, КИЛИМІВ ТА АКСЕСУАРІВ. З/П ВІД 27000 ГРН. С.ЯКУШИНЦІ. КОМПЕНСАЦІЯ ПРОЇЗДУ. (097) 392-46-75

9.14 БУХГАЛТЕРИ, ФІНАНСИСТИ, АУДИТОРИ

БУХГАЛТЕР (НАРАХУВАННЯ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ, ВЕДЕННЯ СКЛАДСЬКОГО ОБЛІКУ), ЗНАННЯ 1С, ВУЛ.БОТАНІЧНА,15. (097) 711-97-11

9.18 ОПІКУНИ, ДОГЛЯДАЧІ, НЯНІ

ДОГЛЯДАЛЬНИЦІ В АВСТРІЮ, РОБОТА В РОДИНАХ, З ПРОЖИВАННЯМ ТА ХАРЧУВАННЯМ. ЖІНКИ ДО 65 Р., З/П ВІД 1800 €. (096) 742-55-02, (093) 012-83-93

9.19 РЕКЛАМІСТИ, МАРКЕТОЛОГИ

Промоутер в ТЦ «Жовтень». Графік роботи 2-3 години на день, оплата 310 грн/день. (098) 827-99-05

10. НАВЧАННЯ

10.1 НАВЧУ

Англійська та французька. Переклади. Репетиторство. Домашні завдання. (093) 342-36-68

АНГЛІЙСЬКА, НІМ., ПОЛЬСЬКА, ФРАНЦ., ЧЕСЬКА. ГОТУЄМО ДО УКР.ТА МІЖНАРОД. ІСПИТІВ. (063)130-80-89, (067)433-29-54

Репетитор з Хімії та Біології. НМТ. Допомога з уроками. Онлайн. Офлайн. (097) 118-48-00

12. ЕЛЕКТРОНІКА ТА АУДИО/ВІДЕО ТЕХНІКА

12.1 ПРОДАМ

Т/в + Т2 + кріплення. недор. (097560-06-31

13. ІНШІ ПОСЛУГИ

13.5 ЮРИДИЧНІ ТА ФІНАНСОВІ ПОСЛУГИ

Адвокат. Складні сімейні та спадкові справи: поділ майна подружжя, аліменти тощо (097) 265-22-17

Адвокат. Судові спори з держпраці. Реєстрація та ліквідація підприємств. (093) 797-97-44

ДЕПОЗИТИ В КРЕД.СПІЛЦІ «ПАРТНЕР». 20Р.НА РИНКУ ФІН.ПОСЛУГ. ЛІЦ.НБУ ВІД 13.03.24Р (063) 311-80-72, (096) 901-79-48

Кредити від кредитної спілки «Партнер». Ліц.НБУ від 13.03.24р. (063) 311-80-72, (096) 901-79-48

Юрист: консультації, розірвання шлюбу, стягнення боргів, кредити, суди. Досвід. (067) 609-41-34

14. МЕДИЧНІ ПОСЛУГИ

14.1 ПРОПОНУЮ

Допоможу легко кинути палити або вживати алкоголь. Можливо виїзд до пацієнта. (067) 912-99-11, Олексій Андрійович

ЗУБИ ЯК СВОЇ. ПРОТЕЗУВАННЯ, ЛІКУВАННЯ, ВИДАЛЕННЯ, ПАНОРАМНИЙ ЗНІМОК. (098) 814-09-47

Лікування спини,гриж. Масаж, усунення вивихів,напіввивихів, дисків. Консультація (098) 394-96-99

ПСИХОЛОГІЧНІ ТРЕНІНГИ. АРТ-ТЕРАПІЯ. (067) 433-29-54

16. ХОБІ, ТВОРЧІСТЬ, ДОЗВІЛЛЯ, АНТИКВАРІАТ

16.1 ПРОДАМ

Ваги тарілочні + 3 гири. Т/в+Т2+кріплення. 1 шв.машина з тумбою, ножна. Дешево. (097) 560-06-31



ПРОФЕСІЙНЕ НАВЧАННЯ

13 років стажу ДЮСШ + 5 років індивідуального навчання

Групові та індивідуальні навчання:

- 1) Навчання та розкриття таланту від дитячого до дорослого віку
- 2) Навчання техніки і тактики ударів, захисту і бойових маневрів з боксу та кікбоксингу
- 3) Навчання нокаутуючого удару.
- 4) Навчання сміливості, мужності, сили, гнучкості та силовій витривалості.
- 5) В короткий термін зниження ваги від 20 до 30 кг від 4 до 5 місяців

Дам здоров'я, силу, духовність і успіх у житті

(067) 255-13-06, (063) 269-05-54

16.2 КУПЛЮ

Антикваріат. Куплю: ордена, медалі, марки, значки, монети будь-якого періоду. Для себе. Дорого. (067)933-17-24

АВ, гири, гантелі, холодильники, прал/машини, газплити та інше. (096) 294-67-35

17. ТВАРИНИ

17.1 ПРОДАМ

Породисті кури, качки, курчата, каченята. Інкубаційні яйця, голуби та перегній. (067) 869-88-93

17.2 КУПЛЮ

КУПЛЮ ВРХ: КОРОВИ, БИКИ, КОНІ, ТЕЛЯТА. (096) 022-55-05

18. ЗАГУБИВ-ЗНАЙШОВ

18.1 ЗАГУБИВ

Втрачено диплом про середню спеціальну освіту на ім'я Шагдигаєва Тетяна Михайлівна, виданий Вінницьким ПТУ №4, від 1 липня 1988р. Вважати втраченим.

Втрачено диплом спеціаліста серія С16 067880 та додаток до нього, видано 30.06.2016р. ВНТУ на ім'я Кшишневського Віктора Олександровича. Вважати недійсним.

Втрачено дипломи бакалавра ВН №33211884 від 15.02.2008 р. та спеціаліста ВН №35603099 від 27.02.2009 р. ВМУРЛ «Україна» м.Вінниця дипломи спеціальності «Менеджмент організацій» на ім'я Датко Павла Андрійовича вважати недійсним.

Втрачено посвідчення багатодітної сім'ї серії БС №200224, видано 13 серпня 2021р. на ім'я Шеремета Леонід Аксентійович. Вважати недійсним.

Втрачено посвідчення батьків багатодітної сім'ї серія БС 172342 на ім'я Василенко Ірина Едуардівна і Василенко Олександр Сергійович. Вважати недійсним.

ЗАПРАВКА КАРТРИДЖІВ
УСІХ ВИДІВ ПРИНТЕРІВ

- ЗАПРАВКА
- РЕМОНТ
- ПРОДАЖ
- БЕЗКОШТОВНА ДОСТАВКА по місту

вул. Чорновола, 8
(0432) 66-51-10, 66-41-81

19. ЗАГАЛЬНІ ОГолошення

19.2 КУПЛЮ

АВ куплю гири, гантелі та будь-який інший спортивний інвентар. (097) 127-54-23

ВАНТАЖНІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ
Вінниця-Київ-Вінниця
Вінниця-Одеса-Вінниця

(096) 663-50-35 ♦ (063) 825-18-18

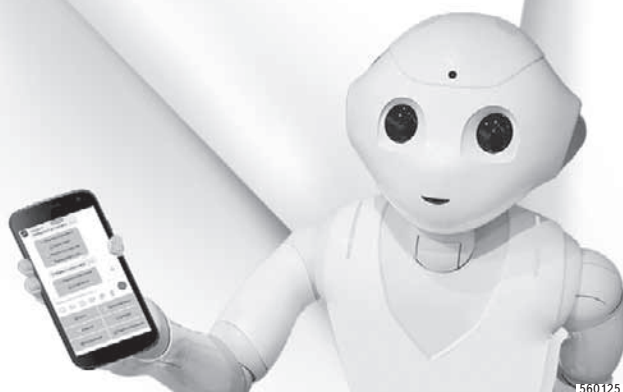
Усі свіжі оголошення RIA у вашому Viber

- зручний пошук ✓
- перегляд по рубриках ✓
- розміщення оголошення ✓
- можливість підписки ✓



Скануйте QR-код, або шукайте в Viber

RIA_ogo



ТОП

Довідка і відгуки
Вінниці на top20.ua

226 613 вінничан вже написали відгуки про заклади та послуги.

Це допоможе Вам обрати найкраще!

ЧИ Є ЗАГРОЗА ЧУМИ ТА ЩО ПРО НЕЇ ВАРТО ЗНАТИ

Чума у XXI столітті ■ Після повідомлень про підозру на легеневу чуму в росії пояснюємо, чи загрожує небезпечна інфекція Україні, як розпізнати перші симптоми, чи передається вона від тварин і людей та наскільки ефективним є сучасне лікування



МИХАЙЛО КУРДЮКОВ,
RIA, (095) 1039671

Чума асоціюється із середньовічними епідеміями, які забирали мільйони життів. Проте це захворювання не зникло: його природні осередки досі існують у світі, а окремі випадки періодично реєструють у різних країнах.

У жовтні 2026 року увагу до цієї інфекції привернули повідомлення про підозру на легеневу чуму в Іркутській області росії.

Чи є підстави хвилюватися українцям, як передається захворювання та чи можна його вилікувати? Про це говоримо з генеральним директором Вінницького обласного центру контролю та профілактики хвороб, головним державним санітарним лікарем Вінниччини Ігорем Матковським.

Якою буває чума і чим відрізняється її основні форми?

— Чума — інфекційне захворювання, яке спричиняє бактерія *Yersinia pestis*. Вона природно циркулює серед певних видів дрібних ссавців, а передавати збудника людині можуть інфіковані блохи.

Розрізняють три основні клінічні форми чуми.

Найвідоміша — бубонна чума. Для неї характерні висока температура, озноб, слабкість і різко болючі збільшені лімфатичні вузли (до розміру курячого яйця), які називають бубонами. Вони можуть з'являтися, зокрема, у паху, пахвах або на шиї.

Легенева чума вражає органи дихання. Вона може розвинутися, коли бактерія поширюється до легень з інших частин організму, або внаслідок вдихання інфікованих респіраторних частинок. Ця форма особливо небезпечна тим, що за певних умов передається від людини до людини.

Септична чума виникає, коли бактерії потрапляють у кров і поширюються організмом. Вона може спричинити шок, порушення згортання крові та недостатність внутрішніх органів.

Усі три форми потребують невідкладної медичної допомоги. Без своєчасного лікування захворювання може швидко прогресувати.

Як проявляється чума, які перші симптоми має знати людина?

— Перші прояви зазвичай виникають упродовж одного-семи днів після зараження. Хоча при легеневій формі симптоми можуть з'явитися через добу.

Захворювання часто починається раптово: підвищується температура, з'являються озноб, головний біль, сильна слабкість і ломота

в тілі. При бубонній формі виникає болючий набряк лімфатичних вузлів. Якщо уражені легені, можуть з'явитися кашель, задишка, біль у грудях, іноді — мокротиння з кров'ю. При септичній формі можливі різке погіршення загального стану, сильний біль у животі, порушення кровообігу та інші ознаки тяжкого захворювання.

Звичайно, ці симптоми не є специфічними лише для чуми. Гарячка або збільшені лімфовузли набагато частіше мають інші причини. Важливо враховувати не тільки самопочуття людини, а й обставини, за яких могли виникнути симптоми: перебування в регіоні з відомими випадками захворювання, контакт із потенційно інфікованою твариною або близьке спілкування з людиною, у якої підозрюють легеневу чуму.

Якщо після такого контакту виникли симптоми, необхідно негайно звернутися по медичну допомогу й повідомити медикам про можливий ризик зараження.

Як передається чума від тварин до людей і від людини до людини?

— Один із найпоширеніших шляхів зараження — укуси інфікованої блохи. Збудник також може потрапити в організм під час контакту з кров'ю або тканинами зараженої тварини, наприклад, під час оброблення її туші.

Передавання від людини до людини найбільше стосується легеневої форми. Воно можливе під час тісного контакту з хворим, який виділяє бактерії з респіраторними частинками, зокрема під час кашлю.

Бубонна чума зазвичай не передається безпосередньо від людини до людини. Тому важливо розуміти, що ризик залежить від конкретної ситуації, форми захворювання та характеру контакту.

Саме тому медики, оцінюючи ймовірність зараження, з'ясовують, де перебувала людина, із ким контактувала та чи могла мати справу з інфікованими тваринами або блохами.

Чи фіксували випадки чуми в Україні за останні роки? Коли востаннє виявляли це захворювання?

— За інформацією ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України», випадки чуми серед людей в Україні не реєструвалися з 1911 року. Тобто підтверджених випадків у сучасній Україні за останні роки немає.

У жовтні 2026 року увагу фахівців привернули повідомлення з Іркутської області росії про підозру на легеневу чуму. Українські фахівці повідомляють, що стежать за ситуацією, а ризик для України оцінюється як дуже низький.

Водночас важливо розрізняти повідомлення про підозру та лабораторно підтверджений випадок. Інформація про можливе захворювання за кордоном сама собою не означає, що інфекцію виявили в Україні або що нам загрожує спалах.

Чи існує ризик зараження чумою в Україні від диких тварин або гризунів?

— Природні осередки чуми існують у різних регіонах світу. Там збудник циркулює серед певних видів тварин і бліх. Однак це не означає, що кожна миша, щур чи інший дикий гризун є носієм чуми.

В Україні випадків захворювання серед людей не реєстрували понад століття. Зараз немає підстав стверджувати, що для мешканців Вінниччини існує особлива загроза зараження чумою від місцевих диких тварин. Водночас оцінка ризику має ґрунтуватися на даних епідеміологічного та ветеринарного нагляду, а не на припущеннях.

Незалежно від ситуації з чумою, не варто брати голими руками мертвих диких тварин, торкатися їхніх туш або самостійно знімати шкури. Якщо ви помітили незвичну масову загибель гризунів, слід повідомити відповідні служби.

Головне — не панікувати, але

Без лікування смертність при бубонній формі — 30-60 відсотків. Легенева та септична майже завжди смертельні

й не нехтувати елементарними правилами безпеки.

Наскільки чума небезпечна сьогодні? Чи можна її вилікувати?

— Чума залишається серйозним інфекційним захворюванням, однак сьогодні це не безнадійний діагноз. На відміну від часів середньовічних епідемій, сучасна медицина має ефективні антибіотики.

За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, без лікування смертність при бубонній формі може становити приблизно 30-60 відсотків. Легенева та септична форми без своєчасної терапії майже завжди смертельні. Наголошую: без своєчасної терапії. Проте ці показники не означають, що захворювання неможливо подолати.

Раннє виявлення та правильне лікування значно підвищують шанси на одужання.

Найбільша небезпека полягає в тому, що стан пацієнта може погіршуватися дуже швидко, особливо при легеневій і септичній формах. Тому не можна зволікати зі зверненням по допомогу, якщо є обґрунтована підозра на зараження.

Як лікують чуму і чому так важливо розпочати лікування якомога раніше?

— У разі підозри на чуму пацієнта терміново госпіталізують.



Головний санітарний лікар області Ігор Матковський. Він каже, що випадків чуми в Україні не було з 1911 року

Медики оцінюють його стан, беруть необхідні зразки для лабораторного дослідження та, якщо підозра достатньо обґрунтована, починають антибактеріальне лікування, не очікуючи остаточного підтвердження діагнозу.

Конкретні препарати та способи їх застосування залежать від клінічної форми, тяжкості захворювання, віку пацієнта й інших медичних чинників. За потреби проводять інтенсивну терапію, підтримують дихання та кровообіг, контролюють роботу внутрішніх органів.

Одночасно організовують заходи інфекційного контролю. Якщо є підозра на легеневу чуму, особливо важливо запобігти можливому передаванню інфекції іншим людям.

Лікування не можна відкладати до появи всіх характерних симптомів або результатів усіх аналізів. Що раніше розпочато відповідну терапію, то більше шансів запобігти тяжким ускладненням.

Чи є вакцина проти чуми і кому її можуть рекомендувати?

— Вакцини проти чуми розроблялися, але масова вакцинація всього населення не є стандартною практикою. Всесвітня організація охорони здоров'я не рекомендує рутинно вакцинувати всіх людей.

Питання вакцинації можуть розглядати для окремих професійних груп із високим ризиком контакту зі збудником, наприклад, для певних лабораторних працівників. Конкретні рекомендації залежать від наявності відповідної вакцини, характеру професійного ризику та чинних національних протоколів.

Для пересічних жителів Вінниці вакцинація проти чуми не належить до планових щеплень. Якщо ж людина мала потенційно небезпечний контакт, лікарі можуть розглянути антибіотикопрофілактику. Це окремий захід, який не слід плутати з вакцинацією.

Що робити людині, якщо вона запідозрила в себе чуму або контактувала з потенційно зараженою твариною?

— Передусім потрібно зберігати спокій, але діяти оперативно. Якщо після потенційно небезпечного контакту з'явилися гарячка, болючі збільшені лімфовузли, кашель, задишка або інші симптоми, необхідно телефону-

вати 103 або 112. Диспетчеру й медичним працівникам слід повідомити про обставини контакту, можливий укуси блохи, перебування в регіоні з відомими випадками або спілкування з людиною, у якої підозрюють легеневу чуму.

Якщо є підозра на легеневу форму, краще заздалегідь повідомити про це медиків телефоном, щоб вони могли організувати безпечний огляд.

Якщо людина контактувала з потенційно інфікованою твариною, але не має симптомів, їй також варто оперативно звернутися до медичної служби для оцінки ризику. За певних обставин лікар може призначити профілактичні антибіотики.

Не потрібно самостійно приймати антибіотики або намагатися визначити захворювання за окремими симптомами. Рішення щодо обстеження, профілактики та лікування мають ухвалювати лікарі і тільки лікарі.

Якщо випадок чуми раптом виявлять у Вінниці, як діятимуть медики та які заходи застосують для недопущення поширення інфекції?

— У такій ситуації діяли б відповідно до затверджених алгоритмів реагування на особливо небезпечні інфекційні захворювання. Насамперед пацієнта госпіталізували б, забезпечили необхідне лікування та провели лабораторне обстеження. Фахівці з громадського здоров'я організували б епідеміологічне розслідування: з'ясували б можливе джерело зараження, встановили контактних осіб і визначили, кому може знадобитися медичне спостереження або профілактичне лікування.

Якщо йдеться про легеневу чуму, особлива увага приділялася б ізоляції пацієнта та захисту медичних працівників. За необхідності застосовували б відповідні заходи інфекційного контролю, а також обстежували б територію й можливі джерела зараження.

Масштаб реагування залежав би від результатів розслідування та реальних обставин. Сам факт виявлення одного підозрілого випадку не означає автоматичного початку епідемії.

Важливо, щоб населення отримувало інформацію з офіційних джерел і виконувало рекомендації фахівців. Чутки, перебільшення та самостійні спроби лікування можуть лише ускладнити ситуацію.

ГРИБНИКИ РОЗПОВІЛИ ПРО «СЕКРЕТНІ» МІСЦЯ

Дофамінові пастки ■ Ліси Вінниччини приховують справжні скарби для любителів тихого полювання — від золотистих лисичок до королівських білих боровиків. Розповідаємо, де шукати найбагатші грибні галявини



ЛАРИСА ОЛІЙНИК,
RIA, (067)5267352

Ліси Вінницької області мають кілька перевірених часом напрямків, де любителі природи щороку збирають щедри врожаї. Залежно від сезону та бажаного виду грибів, збирачі обирають різні куточки області.

За інформацією вінничанина Сергія Попка, грибні місця є у Вінниці та області.

— У Вінниці — це Лісопарк та об'їзна дорога (опеньки, сиріжки, моховики). В Якушинцях — опеньки. Турбів — білі та польські гриби, маслюки та опеньки. Ліси навколо Жмеринки — білі та польські, майські, опеньки, маремухи. У Сосонці можна знайти маслюки.

Дизайнерка Світлана Сулима гриби збирає з дитинства. Найбільш вдалим уловами вважає тихе полювання в Карпатах та цьогорічне під Києвом.

— Гриби навчила збирати мама. Ми з нею ще з дитинства збирали дикі печериці у лузі біля річки на Вінницьких Хуторах. Також часто їздили з батьками у ліси Вінницького району збирати опеньки. Завжди збираю і вживаю тільки ті гриби, в яких точно впевнена. Цього року з друзями зібрали рекордний урожай білих та

польських грибів у Київській області.

За словами грибників, для збору білих грибів і лисичок найкраще підходять дубові та мішані ліси. Одним із найвідоміших місць є легендарний Чорний ліс, що розкинувся між Калинівкою та Хмільником. Також по боровики часто вирушають у напрямку сіл Сосонка, Селище та Медвідка Вінницького району.

За маслюками та красноголовцями варто їхати до соснових насаджень. Величезну популярність серед місцевих має Турбівська громада, зокрема околиці села Журава, де молоді хвойні ліси регулярно тішать збирачів рясними галявинами маслюків та груздів. Багатими на маслюки та рижики вважаються також лісосмуги у Липовецькому районі поблизу сіл Іваньки та Росоша.

Польські гриби та опеньки масово з'являються на старих вирубах та біля пнів. Щоб наповнити кошики цими осінніми трофеями, грибники радять відвідати ліси біля села Петрик Літинського району, околиці Сутисок чи Браїлова. Навіть у межах обласного центру, у Вінницькому Лісопарку, у період сприятливої теплої погоди можна знайти чимало опеньків.

Шанувальники весняного збору полюють на їстівні зморшки. Найкращими локаціями

для них традиційно вважаються Безводне та Піщанка, а також лісові ділянки Гайсинського району між селами Мельниківці та Вища Кропивна. Окремою унікальною точкою є район Черепашинського кар'єру, де за правильних погодних умов у зимовий період знаходять зимові опеньки.

Досвідчені грибники Вінниччини наголошують, що ліс потребує поваги та глибоких знань. Щоб не повернутися додому з порожнім кошиком, варто враховувати тип лісу та взаємозв'язок грибів із деревами. Наприклад, білий гриб утворює мікоризу переважно з

Немає жодної різниці: зрізаєте ви гриб чи викручуєте. Грибниця розташована глибоко під землею і ви її не пошкодите

корінням дубів, сосен або беріз, тому шукати його в чистих грабових хащах немає сенсу. Найкращі місця для боровиків — це прогріті сонцем узлісся та галявини, куди крізь крони проникає світло.

Оптимальний час для виходу на полювання настає приблизно через 3-7 днів після рясних теплих дощів. Важливо використовувати правильну тару: гриби швидко псується і ламаються в пластикових пакетах чи відрах, тому ідеальним вибором залишається плетений кошик, який забезпечує циркуляцію повітря. Очищати знахідки від землі та листя рекомендується одразу в лісі, вкладаючи їх



Художниця, дизайнерка одягу та засновниця бренду Svilamiya Світлана Сулима. Вона збирає печериці у себе біля ділянки, білі гриби — в нашій області, в Карпатах і на Київщині

капельюшками вниз.

Суперечка про те, як правильно збирати гриби — зрізати чи викручувати (виривати) — є однією з найдавніших серед грибників. Науковці-мікологи

та досвідчені лісники сходяться на одній думці: для самого грибного організму (міцелію) немає жодної різниці, оскільки грибниця розташована глибоко під землею.

Головні правила безпеки

Головна заповідь будь-якого грибника — збирати лише ті види, у безпеці яких є стовідсоткова впевненість. На Вінниччині зустрічається чимало небезпечних двійників, серед яких найстрашнішою є бліда поганка, яку початківці іноді плутають із печерицями чи сиріжками. За інформацією фахівців, категорично заборонено куштувати сирі гриби, брати перезрілі чи пошкоджені екземпляри, а також вести збір ближче ніж за 500 метрів від автомобільних

доріг, залізниць та промислових об'єктів через їхню здатність вбирати токсини. Окрім цього, під час воєнного стану в багатьох регіонах діють обмеження на відвідування лісових масивів цивільним населенням, тому перед плануванням поїздки необхідно обов'язково перевіряти актуальні дозволи та розпорядження місцевої військової адміністрації. Лісові гриби є важкою їжею, тому їх не рекомендують вживати дітям до 12 років, вагітним жінкам та людям літнього віку.

РЕКЛАМА

ДІАБЕТИЧНІ ТОВАРИ ТА ЗДОРОВЕ ХАРЧУВАННЯ



**Підсолоджувач
СОЛОСВІТ+ 1:10
без присмаку**
425⁰⁰



**Mivolis Venengel
гель проти
варикозу, 100 мл**
186⁰⁰



**Глюкометр
NEWMED NEO +
50 тест-смужок**
700⁰⁰

**Органайзер для
інсуліну
з холодоагентом**
360⁰⁰



**saharokshop.com
+38 067 460 02 44**

**Щоденник
самоконтролю
діабету
«My Dia»**
350⁰⁰



**Сахарок
Shop**

ПРИЗНАЧИЛИ НОВОГО ДИРЕКТОРА ДЕПАРТАМЕНТУ ФІНАНСІВ. ХТО ВІН І ЩО ЗАДЕКЛАРУВАВ?

Нові люди ■ У Вінницькій міській раді призначили нового директора департаменту фінансів — ним став Олександр Закорченний. Ми дізналися, де він раніше працював, які посади обіймав і що задекларував



ДАР'Я **ДАЦКОВА, RIA,**
(093)6487461

Сергій Моргунов 19 жовтня видав розпорядження, яким призначив Олександра Закорченного директором департаменту фінансів міської ради.

Для розуміння, департамент фінансів Вінницької міської ради відповідає за планування та виконання міського бюджету. Він визначає, скільки грошей потрібно громаді, звідки їх отримати та на що витратити, а також стежить за правильним і ефективним використанням бюджетних коштів.

Попередню керівницю Антоніну Лесь звільнили у зв'язку з виходом на пенсію. Вона керувала підрозділом із серпня 2023 року, а залишила посаду 9 жовтня. Після її звільнення тимчасове виконання обов'язків директора поклали на Ірину Ларіну.

ХТО ТАКИЙ ОЛЕКСАНДР ЗАКОРЧЕННИЙ

Як зазначено на сайті Вінницької міської ради, Олександр Закорченний у 2001 році закінчив Вінницький державний

аграрний університет і здобув повну вищу освіту за спеціальністю «Економіст-бухгалтер».

Свою трудову діяльність він розпочав ще у 1994 році економістом з оплати праці КСП імені Гагаріна в селі Жолоби Томашпільського району.

З 1995 року працював у Томашпільському районному відділі Пенсійного фонду України, де обіймав посади ревизора та головного спеціаліста. У 2002 році перейшов до Вінницького районного управління Пенсійного фонду, де обіймав керівні посади у відділах надходження доходів.

У 2003 році працював начальником фабрикатного та томатно-сокового цехів КП «Вінницький консервний завод», а згодом — головним економістом і спеціалістом Головного управління статистики у Вінницькій області.

З 2007 до 2010 року працював в управлінні агропромислового розвитку Томашпільської райдержадміністрації, де пройшов шлях від головного спеціаліста до начальника управління. У грудні 2011 року став керуючим справами виконавчого апарату Томашпільської районної ради.

У березні 2014 року його призначили головою Томашпільської районної державної адміністрації. На цій посаді він працював до грудня 2020 року, коли його звільнили у зв'язку з реорганізацією районів.

У жовтні 2021 року він став комерційним директором ТОВ «Кряж-М», а у 2022 році перейшов на роботу до Вінницької міської ради. Спочатку працював у патронатній службі, а з червня 2022-го до лютого 2025 року був радником міського голови патронатної служби відділу організаційного забез-

Олександр Закорченний задекларував 758,5 тисячі гривень зарплати у Вінницькій міській раді та майже 82 тисячі гривень пенсії

печення та діловодства апарату Вінницької міської ради та її виконавчого комітету.

У лютому 2025 року його призначили заступником директора департаменту економіки і інвестицій — начальником управління аграрної політики. І ось нині його перевели на нову посаду.

ЩО МАЄ У ДЕКЛАРАЦІЇ

Ми переглянули останню декларацію нового керівника. За 2025 рік Олександр Закорченний задекларував 758,5 тисячі гривень зарплати у Вінницькій міській раді та майже 82 тисячі гривень пенсії. Ще 14 тисяч гри-



Олександр Закорченний з 2022 року працює в міськраді. До цього він був головою Томашпільської районної державної адміністрації

вень він отримав від здавання майна в оренду. Загальний дохід посадовця за рік становив 855,5 тисячі гривень.

Його дружина Маріанна Закорченна за рік отримала 221 тисячу гривень зарплати у Вінницькому обласному відділенні Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю та 14 тисяч гривень від оренди майна. Також подружжя задекларувало по тисячі гривень державної допомоги за програмою «Підтримка».

У власності Олександра Закорченного є житловий будинок площею 112,25 м кв. та земельна ділянка площею 1466 м кв. у Томашполі. Ще дві земельні ділянки площею по два гектари

розташовані в селі Стіна: одна належить посадовцю, інша — його дружині.

Також він володіє автомобілем Mazda CX-5 2016 року випуску, який придбав у листопаді 2023 року. У декларації вказана вартість авто на дату набуття права власності — 7130 гривень.

Як свідчить декларація за 2022 рік, до цього посадовець користувався автомобілем Renault Megane 2015 року випуску, який задекларував у 2020 році за 112 тисяч гривень. Згодом він продав цю машину за 69 тисяч гривень.

Крім того, подружжя задекларувало 200 тисяч гривень готівкових заощаджень у спільній сумісній власності.

РЕКЛАМА

НАРОДНИЙ БРЕНД 2026

Скануй та голосуй!



Підтримаємо тих, хто гідно працює та наближає нашу Перемогу!

Голосуйте за кращі компанії на **top20.ua** з **1 жовтня** до **30 листопада** та отримуйте гарантовані подарунки.

Голос за бренд — гривня на фронт!

Кожен ваш голос ми конвертуємо в одну гривню на підтримку наших захисників

Ексклюзивний партнер



Преміум-партнер



КОРОТКО

Донор врятував чотири життя

■ У Комунальному некомерційному підприємстві «Друге Вінницьке територіальне медичне об'єднання» провели трансплантації органів, завдяки яким четверо чоловіків отримали шанс на нове життя. Донорські органи пересадили пацієнтам віком від 47 до 63 років:

Серце — чоловікові віком 56 років.

Печінку — чоловікові віком 47 років.

Нирку — чоловікові віком 51 рік.

Нирку — чоловікові віком 63 роки.

До роботи долучилися фахівці Інституту серця, Національного наукового центру хірургії та трансплантології імені О.О. Шалімова та обласної клінічної лікарні імені М.І. Пирогова.

У медичному об'єднанні подякували родині донора, яка в складний момент дала згоду на донорство органів.

«Малювали» відстрочки

■ Медичні висновки, які могли допомогти військовозобов'язаним отримати відстрочку від мобілізації, — таку схему організували дві посадовці на Вінниччині. Одна з них — керівниця лікарні сімейної медицини, яка також є депутаткою районної ради, друга — голова лікарсько-консультативної комісії. Про викриття повідомила Служба безпеки України.

За інформацією спецслужби, посадовці продавали військовозобов'язаним фіктивні медичні висновки про нібито тяжкий стан здоров'я їхніх близьких родичів.

Для цього, за версією слідства, вони вносили неправдиві відомості до офіційних медичних документів. Такі висновки мали стати підставою для оформлення відстрочки від мобілізації під приводом необхідності догляду за «хворими» членами родини.

Наразі подробиці щодо кількості виданих фіктивних висновків, сум, які могли отримати посадовці, та можливих підозр у повідомленні СБУ не наведені.

До слова, раніше ми розповідали про справу, у якій керівник лікарні, двоє лікарів і голова військово-лікарської комісії сфальсифікували документи для місцевого депутата. Фіктивний діагноз дозволив йому домогтися визнання непридатного до військової служби та виїхати за кордон.

ПОГРУДДЯ БЕВЗУ ПРИБЕРУТЬ. КУДИ ПОДІЛИСЯ ІНШІ РАДЯНСЬКІ ПАМ'ЯТНИКИ?

Наша історія ■ Від літаків-кінотеатрів до пам'ятників радянським діячам — за останні десятиліття з вінницьких вулиць зникло чимало монументів. Одні перетворили на брукт, інші демонтували в межах декомунізації та деколонізації, а деякі перевезли в інші місця. Тепер черга дійшла до пам'ятника Івану Бевзу на Соборній



МИХАЙЛО КУРДЮКОВ,
RIA, (095)1039671

Пам'ятник керівникові вінницького підпільного руху часів Другої світової війни, Герою Радянського Союзу Івану Бевзу, планують перенести із Соборної на подвір'я бібліотеки, названої на його честь, — у мікрорайон Слов'янка. Таке рішення 15 жовтня ухвалив виконавчий комітет міської ради. Монумент поки залишається на своєму місці, адже для перенесення ще мають отримати необхідні дозволи.

Історія з погруддям Бевзу — ще один привід згадати, як змінювався монументальний ландшафт Вінниці. Колись на міських вулицях стояли пасажирські літаки, переобладнані на дитячі кінотеатри, пам'ятники радянським діячам і скульптури, які сьогодні важко уявити в центрі міста. Одні з них зникли без сліду, інші опинилися на нових локаціях. Розповідаємо, де вони стояли та що з ними сталося.

ЗАМІСТЬ ЛІТАКІВ — ЦЕРКВИ

Наше місто є столицею Повітряних сил ЗСУ, тому не дивно, що у Вінниці завжди можна було побачити чимало всього, пов'язаного з темою авіації: штаб ПС, музей, пам'ятники, площі, вулиці та... літаки.

Про існування реактивного винищувача MiG-21 на площі Перемоги та бойового літака MiG-15 на площі Костянтина Могилка, знають всі. Бо побачити їх можна й сьогодні. Та не так вже й давно на вінницьких вулицях були ще три «пташки» — списані лайнери, що у різний час виконували функцію кінозалів та пам'яток.

До прикладу, на подвір'ї Будинку офіцерів до 1991 року стояв ІЛ-14 — перший пасажирський літак, що масово випускався в СРСР. За спогадами містян, всередині діяв дитячий кінотеатр. Квитки на сеанси продавала бухгалтерка Будинку офіцерів, передягнена у форму стюардеси.

У 1980-х кінотеатр почав занепадати. Пізніше його закрили, перетворивши на авіапам'ятник. Кілька разів літак підпалювали. Після чергової пожежі, борт порізали на брукт та вивезли у невідомому напрямку. На його місці УПЦ московського патріархату побудували храм Георгія Побідоносця.

Ще більший авіалайнер містяться могли бачити на дитячому майданчику, що розташовувався колись навпроти Центрального автовокзалу. Таким був літак ТУ-104 А. Борт міг одночасно перевозити 100 пасажирів. До переобладнання його на ще один дитячий кінотеатр, авіалайнер двадцять років курсував на маршрутах Узбекистану, Сакартвело та України.

Кінотеатр закрили у 80-х. Вхід до літака опечатали, а сходи прибрали. У середині збереглися штурвали, панель приладів, крісла пілотів, через що підлітки й молодь полюбили туди пробиратися.

Як і в попередньому випадку, авіапам'ятник порізали на брукт та вивезли з Київської у 1991 році. На його місці невдовзі постала греко-католицька церква Покрова Богородиці.

Третій борт свого часу розташовувався в районі вулиці Чехова (наразі Мазепи). Це було «дитя» авіабудівного заводу «Ан-

Демонтаж пам'ятника Леніну пройшов майже без спротиву місцевих комуністів і за сприяння тодішньої влади

тонов» — АН-24 РВ. До 1983 року літак виконував регулярні рейси у Вірменії, а згодом в Україні. Після списання його встановили навпроти прохідної тодішнього Авіаремонтного заводу.

Через віддаленість від центру, авіасудно не перетворили ані на кінотеатр, ні в будь-яку іншу атракцію. Борт виконував виключно функцію пам'ятника. Утилізували літак в середині 1990-х.

За притаманною Вінниці традицією — на його місці звели православний храм Святого Архистратига Божого Михаїла.

ЛЕНІН ОТРИМАВ МОЛОТКОМ ПО ГОЛОВІ

У ніч на 20 травня 1992 року у Вінниці демонтували пам'ятник Владіміру Леніну. Для центральної частини України ця подія стала непересічною, адже тоді на таке наважувалися хіба що у західних регіонах. Прикметно, що демонтаж пройшов майже без спротиву місцевих комуністів і за сприяння тодішньої влади.



Цей літак стояв навпроти Центрального автовокзалу. За спогадами містян, всередині діяв дитячий кінотеатр

З постаменту Ілліча знімали за допомогою строп, закріплених між ногами та символічним зашморгом на шиї тирана. Коли пам'ятник опустили на землю і повантажили у кузов вантажівки, Ленін отримав кілька ударів молотком по голові. «Це тобі, катюго, за знущання з людей!» — сказали йому на прощання активісти.

Вага вінницького Леніна складала, за різними даними, від 5 до 6 тонн. Його ніби як вилили з чистої бронзи. Не дивно, що з площі пам'ятник поїхав у невідомому напрямку. Доля його досі залишається невизначеною.

З початком процесу деколонізації у 2022 році, першим з пам'ятників прописку поміняв російський письменник Максим Горький, постамент якого стояв у парку імені Леонтовича.

Відомо, що пам'ятник Горькому встановили у 1968 році. Його вилито з дюралюмінію. А майже двома десятиліттями раніше, у 1939-му, ім'ям письменника назвали парк, що в ньому пам'ятник простояв понад півстоліття.

Наразі пам'ятник зберігається на території історико-меморіального комплексу пам'яті жертв нацизму (ставка «Вервольф»). Саме там, до слова, також можна побачити демонтованих раніше Тарногородського, Козицького та Запорожця.

МЕМОРІАЛ СЛАВИ ПЕРЕНЕСЛИ

Слідом за Горьким демонтували пам'ятник на Європейській площі. Попри хибну думку про

те, що його встановили на честь радянських військових, полеглих у боях з нацистською Німеччиною, офіційна назва композиції: «Меморіал борців за радянську владу, загиблих у роки Громадянської та Великої Вітчизняної війни».

Складалася композиція з трьох кількадеметрових військових: червоноармійця, будьонівця та червоногвардійця. І якщо до логічності появи постаменту першого у вінничан навряд чи виникали питання, то останні два знаходилися у центрі міста очевидно не заслужено.

Будьонівці, для розуміння, це ті, хто воювали проти незалежної України. А червоногвардійці займалися продрозкладкою, відбираючи у наших селян хліб та залишаючи їх голодувати.

У 2023 році у місті завершили ремонтні роботи Меморіалу Визволення. Це від початку був меморіал, створений на честь загиблих радянських військових. Саме туди перенесли Меморіал Слави з Європейської площі, а точніше рештки вінничан, загиблих у Другій світовій війні.

Подальша доля цієї ділянки досі не вирішена. Основним варіантом розвитку подій є повернення цьому місцю його первинного статусу — скверу для прогулянок та відпочинку вінничан. Наразі там засіяний газон та встановлений великий намет. Локацію активно використовують підлітки для свого дозвілля, також там проводять різні міські фестивалі.

Сам поставив, сам продав

Мабуть, найбільш екзотичним пам'ятником нашого міста було погруддя латиноамериканського революціонера Ернесто Че Гевари. Його встановив вінничанин Дмитро Соколов 14 червня 2008 року, коли Че мало б виповнитися 80 років. Чому? Бо захоплювався цією постаттю. У мережі можна знайти інформацію про те, що вінницький пам'ятник Че Гевари був першим на території Європи. Аналогічний в Австрії, нібито, з'явився на кілька місяців пізніше.

Знаходилося погруддя за адресою: Промислова, 6. На приватній території. Коли Дмитро продав будівлю у 2020 році, Че Гевару не було куди дівати, тому він вирішив його продати. Виклав оголошення на OLX і вказав вартість 50 тисяч гривень. Покупці знайшлися зі столиці. Щоправда, придбали пам'ятник значно дешевше. Останні навіть говорили, що спробують домогтися про розміщення погруддя на території посольства Республіки Куба.

МАЙБУТНІ ЗІРКИ НАВЧАТИМУТЬСЯ У США

Гра №1 ■ У Вінниці відбирають до заокеанських вишів найкращих футболістів-підлітків. Серед них чимало дітей військових і вимушених переселенців

ЄВГЕНІЙ МИХАЙЛІВ, RIA, (099)1285272

Щоб заохотити юних вінничан займатися футболом, місцеві організатори влаштовують для них не лише звичайні турніри, але й цікаві та корисні заходи. Приміром, серед наших хлопців і дівчат наразі проводять відбір на стипендії для безкоштовного навчання в американських вишах. А для дівчаток віком до 11 років влаштовують фестиваль «Талантікос» із оригінальними конкурсами й активностями.

ВПЕРШЕ В УКРАЇНІ

Благодійний футбольний захід у Вінниці об'єднав близько 100 дітей навколо спорту, командного духу та можливостей для майбутнього.

Особливістю акції стала можливість для юних вінницьких футболістів здобути спортивну стипендію на навчання у вишах США. Це реальний шанс отримати якісну освіту за кордоном на безкоштовній основі, поєднуючи навчання із розвитком спортивної кар'єри.

Протягом дня відбулися дві гри за участю чотирьох команд. Записи матчів будуть ретельно переглянуті іноземними фахівцями, які визначать найперспективніших учасників для отримання стипендій.

Ініціатива організована фондами Ukraine Cares та First Point USA у стратегічному партнерстві з Всеукраїнською профспілкою захисників. Її підтримала Вінницька міська асоціація футболу.

— Проект має особливе значення для нас, адже його мета — допомогти дітям розкрити свій потенціал, повірити у власні сили та отримати нові можливості для розвитку. Передусім прагнемо підтримувати дітей наших захисників і захисниць, а також із числа внутрішньо переміщених

осіб. Ми обов'язково поділимося результатами відбору та розповімо про подальші кроки учасників до їхніх освітніх і спортивних мрій, — кажуть організатори. — І надалі будемо працювати над реалізацією проєктів для дітей та молоді. Адже віримо, що інвестиції у дітей сьогодні — це сильне, успішне й вільне майбутнє України завтра.

Голова Вінницької міської асоціації футболу Юрій Максименко сказав, що головна мета заходу — підтримати талановиту молодь у складні часи та надати їй можливість реалізувати свій потенціал на міжнародному рівні. За його словами, такий проєкт в Україні реалізовується вперше.

До участі запрошувалися юнаки та дівчата віком 16-17 років. Учас-

«Ми прагнемо дати надію та можливості підростаючому поколінню. Особливо тим, хто найбільше постраждав від війни»

ники мали можливість продемонструвати свої спортивні таланти на футбольному полі.

— Це не просто гра у футбол, а шанс змінити своє життя, знайти нових друзів та здобути освіту мрії. Ми прагнемо дати надію та конкретні можливості нашому підростаючому поколінню. Особливо тим, хто найбільше постраждав від наслідків війни, — зазначили організатори.

МРІЄ СТАТИ НАЙКРАЩОЮ НА ПЛАНЕТІ

Тим часом у Вінниці, на базі ФК «Нива», влаштовують другий етап Всеукраїнського дівочого турніру з футболу «Кубок розвитку» серед команд 2015 року народження та молодших. Зма-



Записи матчів будуть ретельно переглянуті іноземними фахівцями. Вони визначать найперспективніших учасників для отримання стипендій на навчання за океаном

гання, яке пройшло за підтримки Української асоціації футболу та Вінницької обласної Асоціації футболу, зібрало шість колективів із різних регіонів. Перші дві команди отримували перепустки до фінального етапу.

Юні футболістки грали натхненно та емоційно. А за межами майданчика за їхніми діями на майданчику завзято спостерігали батьки і наставники. У підсумку золоті нагороди здобули одеситки, на другому місці — Черкаси.

За команду SeaSters (Одеса) виступала 11-річна Вікторія Грушевська. Дівчинка вперше завітала до Вінниці. Водночас має значний досвід виступу на змаганнях.

— Я часто грала в турнірах, навіть проти старших на рік дівчат. Футбол люблю за яскраві емоції, які він дарує, — сказала Вікторія Грушевська.

Вінниччину на турнірі представляла команда Літина. Вона тричі перемогла і два рази програла. У підсумку — непогане третє місце. 11-річний капітан літинчанок Дарина Данилюк засмутилася через поразки в останніх матчах одеситкам і черкашанкам, але все ж розповіла про себе, свої мрії.

— Я б хотіла виграти чемпіонат світу і стати найкращою футбо-

лісткою на планеті. Найчастіше спостерігаю за матчами чоловічих клубів. Вболіваю за іспанську «Барселону». Маю кумира, це аргентинець Ліонель Мессі, — каже Дарина Данилюк. — Футбол — це моє життя. Я виросла із м'ячем. Вже 4,5 року займаюся грою №1.

Тренер Літинської ДЮСШ Олег Кіналь розповів, що його колектив два тижні тому під час обласного відбору обіграв колективи Вінниці, Козятина, Тульчина тощо, тому як чемпіон і представляв наш регіон.

— Кубок розвитку — важливий і сильний турнір. Пишаємося, що ми змогли пробитися до нього. Я працюю в школі вчителем фізкультури, тому маю можливість запрошувати дівчат на футбол. Бігаю разом з ними, жартую, підтримую. Таким чином заохочую до занять грою №1, — сказав Олег Кіналь.

До речі, спільно із Кубком розвитку пройшов і фестиваль «Талантікос». За словами організаторів, це екосистема сучасного футболу, де поєднуються спорт, драйв, технології та освіта. Під час фесту дівчата грали у футбольний дартс, «квадрат». Були поєдинки 1x1, 2x2, 3x3 і ще купа активностей спеціально для юних футболісток.

КОРОТКО

Звитяги в Азербайджані

■ На чемпіонаті світу із сумо, який відбувся в Баку (Азербайджан), змагалися спортсмени з 45 країн. Вихованці Вінницької міської споршколи №5 у складі збірної України здобули п'ять нагород.

Важа Даіаурі став чемпіоном світу в абсолютній ваговій категорії та в командному заліку серед дорослих. Серед юніорів Іван Кирилюк виборов срібло в абсолютній категорії та бронзу в командних змаганнях, а Валерія Іжаківська здобула срібло в особистому заліку.

Тренер Важа Шотайович Даіаурі наголосив, що син здобув єдине золото серед чоловіків у збірній, а Іван Кирилюк покращив минулорічний результат, піднявшись із третього на друге місце.

Підкорив Францію

■ У місті Тонон-ле-Бен (Франція) відбувся чемпіонат світу ICO World Championship. Це змагання з кикбоксингу та бойових мистецтв.

Гідно представив Україну Микита Фурик — контролер взводу забезпечення безпеки Територіального управління Служби судової охорони у Вінницькій області. За підсумками напружених змагань він виборов чотири золоті та бронзову нагороди.

Призер чемпіонату Європи

■ У місті Дуррес (Албанія) проходив чемпіонат Європи з важкої атлетики. Спортсмен з Вінниччини Михайло Новосад виступав у ваговій категорії до 95 кг.

Він підняв 153 кг у ривку та 195 кг у поштовху, посівши в цій вправі друге місце. За сумою двоборства наш спортсмен виборов бронзову нагороду. Це вагоме досягнення та крок до участі в Олімпійських іграх.

«Вовки» заматували всіх

■ У Вінниці завершився клубний чемпіонат України з шахів. У класичній програмі вінницькі «Вовки» вибороли бронзові нагороди.

Приємно здивувала й вінницька молодіжна команда «Відпочиваючі дракони». Вона посіла четверті місця в усіх трьох дисциплінах — класиці, рапіді та бліці.

На шляху до Кубка європейських чемпіонів

ЄВГЕНІЙ МИХАЙЛІВ, RIA, (099)1285272

Останнім часом повітряні тривоги у Вінниці оголошують все частіше. Це впливає на всі сфери життя, в тому числі й на спорт.

Приміром, у рамках третього туру чемпіонату України з хокею на траві серед чоловіків (вища ліга) не змогли провести два центральних матчі. Зокрема, збірна Черкаської області не зіграла проти ХК «Перечин» (Закарпатська область), а «ШВСМ-Олімпія» не вийшла проти лідера «ОКС-ШВСМ» (обидва — Вінницька область). На жаль,

вперше під час війни ігри в місті над Бугом не відбулися.

Незважаючи на це, лідерство втримав діючий чемпіон України «ОКС-ШВСМ». Підопічні головного тренера національної збірної Павла Мазура провели у турі два матчі. Збірну Чернівецької області вони розгромили із рахунком 14:0, а ХК «Вінниця»-МДЮСШ №1 — 8:1.

На другому місці йде ДЮСШ «Авангард» (Калинівка). У цьому турі вона переграла ХК «Вінниця»-МДЮСШ №1 — 3:2 і розійшлася миром із ХК «Перечин» — 2:2. Взагалі чотири чільні сходинок наразі посідають коман-

ди з нашої області.

— З одної сторони радує, що лідирують команди Вінниччини. З іншої хотілося, щоб у боротьбу за призові місця втручалися й представники інших регіонів України, — прокоментував Павло Мазур. — Наразі більшість матчів у чемпіонаті є доволі конкурентними. Лише молоді хлопці з Вінницької ОСДСШОР поки набираються досвіду та поступаються.

Після цього туру осіння частина чемпіонату України завершена. Команди йдуть на перерву. Змагання поновляться навесні. Черговий тур відбудеться 8-12 квітня у Перечині. На Закарпатті ігри ви-

щої ліги проходитимуть вперше!

Взимку хокеїсти на траві не зупиняться. 3 17 по 20 грудня пройде перший тур чемпіонату із індорхокею (хокей на траві в приміщенні). Заплановані й міжнародні старты. Команда «ОКС-ШВСМ» гратиме в найсильнішому дивізіоні Кубку європейських чемпіонів з індорхокею. Він пройде 12-15 лютого у Відні (Австрія). А перед цим молодіжна збірна України (до 21 року) під керівництвом вінницького тренера Миколи Касянчука гратиме в Аланії (Туреччина) на чемпіонаті Європи. Більшість її складатимуть саме хокеїсти з Вінниці.

ЧОМУ «ШАХЕД» ЛЯКАЄ ІНАКШЕ, НІЖ РАКЕТА? РОЗПОВІДАЄМО ПРО ДРОНОФОБІЮ

Це серйозно ■ Вінничани дедалі частіше чують у небі характерне гудіння, а тривоги затягуються на години. Психіатри вже кажуть про новий тип стресової реакції, з яким світ раніше не стикався у таких масштабах. Вона здатна змусити здригатися від мотоцикла і «не вимикається» навіть після відбою. То що це таке і як собі допомогти?



ВАЛЕРІЙ
ЧУДНОВСЬКИЙ, RIA,
(063) 7758334

На Вінниччину тепер часто залітають дрони, і багато людей реагують на кожен гучний звук: проїжджаючий мотоцикл, газонокосарку, перфоратор у сусідів. Серце на мить замирає, поглядом скануємо небо, а потім приходиться полегшення й навіть легке збентеження: «Це ж просто мотоцикл».

Такі прояви фахівці називають дронофобією. Це неофіційний термін, яким пояснюють реакцію психіки на конкретний подразник — БПЛА.

ЩО ТАКЕ ДРОНОФОБІЯ

У матеріалі програми ментального здоров'я «Ти як?» йдеться, що це стійкий стан підвищеної пильності. Його запускає образ дрона, характерний звук або просто думка про загрозу з повітря.

Про термін пишуть також автори статті Psychological Sequelae of Drone Attacks (Психологічні наслідки дронових атак). Це клінічний огляд від фахівців Масшасетської загальної лікарні й українських лікарів.

Вони зазначають, що українські лікарі називають «дронофобією» стан із гіперпильністю, підвищеним збудженням і унікальною поведінкою.

У матеріалі проекту «Ти як?» автори кажуть про формування нового підтипу ПТСР. Втім, це оцінка авторів, а не офіційний діагноз.

ЧОМУ ДРОН ЛЯКАЄ ІНАКШЕ

Ракетний удар зазвичай відбувається несподівано. Дрон спочатку чути, іноді навіть видно. Через це виникає ірраціональне відчуття, що він летить саме до вас, і з ним приходиться безпорадність.

Є ще звук. Автори статті порівнюють гул дрона з роєм шершнів. За їхнім описом, найтривожніший сигнал — зміна тону: якщо гул стає гучнішим, то ближче сама небезпека. Так звук сам стає психологічним «тригером». Навіть коли дрон далеко, нервова система вже реагує.

Додається і «цифровий шар»: ми бачимо в соцмережах відео руйнувань і підсвідомо приміряємо їх на свій дім. Мозок сприймає це як продовження небезпеки.

СТРАХ ЧИ ДРОНОФОБІЯ — ЯК ВІДРІЗНИТИ?

Звичайна реакція має чіткі межі: сирена, напруження в тілі, відбій тривоги, поступовий спад напруги. Дронофобія ж не зникає з відбоєм і перетворюється на фонову тривогу. Основні її ознаки:

- гіперпильність, постійна напруга;
- тривога через звук дронів або інші гучні та різкі звуки, схожі

на них (дронофобію можуть спровокувати звичайні міські звуки — невеликі мотоцикли та скутери, газонокосарки, кондиціонери, а також будь-які механічні пристрої, що дзижчать);

■ уникання відкритого простору та постійний контроль неба у пошуках дронів;

■ певні фізіологічні реакції: прискорене серцебиття, тремтіння, пітливість, відчуття нестачі повітря, запаморочення, нудота.

Автори статті з Primary Care Companion додають, що при важких наслідках зростає ризик безсоння, нічних жахів і вживання алкоголю. Найбільше вразливі люди, яких зачепив безпосередній удар, а також ті, хто й раніше схильний до тривожності чи фобій.

Звичайний страх має чіткі межі: сирена, напруження в тілі, відбій тривоги, спад. Дронофобія не зникає з відбоєм

ЯК СОБІ ДОПОМОГТИ

Війна — це стан, у якому повного спокою й безтурботності досягти неможливо. Тому важливо навчитися дистанціюватися та мати чіткий алгоритм дій.

— Потрібно проговорювати собі ситуацію, відпускати напруження і намагатися якимось більш якісно прожити моменти, коли безпосередньої прямої загрози немає, — каже психологиня Катерина Васильченко-Держукко.

Від напруги, характерної для дронофобії, допомагають ті самі алгоритми, до яких ми вдаємося під час повітряних тривог та обстрілів.

По-перше, знайте свій порядок дій. Слід заздалегідь розуміти, що робити, коли чуєте БПЛА або читаєте про наближення дронів. З'ясуйте, де найближчі укриття й



Подбайте про своє здоров'я. Якщо страх став некерованим, не дає спати тижнями чи змушує повністю ізолюватися, вам потрібен психолог або психотерапевт

які в них виходить. Якщо є змога, зайдіть туди не під час тривоги, а в спокійний час і роздивіться навколо. Так алгоритм стає реальним, повертає відчуття контролю й знижує тривогу.

По-друге, перегляньте те, як ви «споживаєте» інформацію. Багато українців під час обстрілів стежать за рухом ракет і «прильотами». Психологиня радить чесно проаналізувати, що дають вам ці новини, чи справді вони корисні й у якій кількості.

Як правило, достатньо 1-2 джерел про повітряну небезпеку. Стежити за маршрутом дрона у десятках каналів не означає бути в безпеці, це лише додає стресу.

По-третє, розрізняйте напругу під час тривоги й без неї. Якщо загрози немає, а ви все одно сильно напружені й тривожитесь,

допоможуть техніки «заземлення». Ось кілька на вибір:

Дихання за квадратом. Вдих на 4 рахунки, затримка на 4, видих на 4, затримка на 4. Повторіть кілька «кіл», доки не відчуєте полегшення й не помітите, що страх відступає.

«5-4-3-2-1». Називайте вголос по черзі: 5 речей, які бачите, 4, до яких можете торкнутися, 3 звуки, які чуєте, 2 запахи і 1 смак або нейтральну думку. Ця вправа повертає вас із очікування тривожного майбутнього в момент «тут і зараз».

Фізична опора стоп. Поставте обидві ступні рівно на підлогу, злегка натисніть ними вниз, поворухіть пальцями або кілька разів тупніть, відчуваючи твердість поверхні. Мета аналогічна попередній вправі — повернути ваше сприйняття у теперішній час.

Коли варто звернутися до фахівця

Якщо страх став некерованим, паралізує вдень, не дає спати тижнями чи змушує повністю ізолюватися, потрібен психолог або психотерапевт. Це не слабкість, а спосіб повернути опору. Автори статті в Primary Care

Companion підкреслюють і ширшу думку: наслідки дронової війни проявляться не одразу, іноді лише за роки. Тому підтримка має бути комплексною і охоплювати родини та громади, а не лише окремих людей.

РЕКЛАМА

АЛЬПІЙСЬКЕ ШАЛЕ 100 м²

Alp Chalet

НА ТВОЙЙ ЗЕМЛІ 3 місяці будівництва

☎ 067 666 09 97 ☎ 068 942 56 76 🌐 alpchalet.com.ua

560148



ТОП

Довідка і відгуки
Вінниці на top20.ua

226 613 вінничан вже написали відгуки про заклади та послуги.

Це допоможе Вам обрати найкраще!

ЩОНАЙМЕНШЕ 43 ЗАГИБЛИХ ЦИВІЛЬНИХ: ХРОНОЛОГІЯ НАЙСТРАШНІШИХ АТАК РОСІЇ НА ВІННИЧЧИНУ

Болючі дні ■ Від початку повномасштабної війни росія не раз атакувала Вінницю та область ракетами й дронами. Під ударами опинилися житлові будинки, підприємства та критична інфраструктура. Розповідаємо про наймасштабніші атаки, їхні наслідки та людські втрати



МИХАЙЛО КУРДЮКОВ,
RIA, (095)1039671

У понеділок, 26 жовтня, Вінниця опинилася під атакою російських реактивних дронів. У місті чули два вибухи. Попередньо, постраждав щонайменше один великий гіпермаркет. Обійшлося без людських жертв.

Напередодні, у ніч проти 25 жовтня російський дрон влучив у житловий будинок в районі Замостя. Є семеро постраждалих, двоє з них — у лікарні.

Ще раніше, 22 жовтня, наше місто також опинилося під атакою російських реактивних дронів. У місті чули кілька вибухів.

Останніми тижнями повітряні тривоги у Вінниці лунають майже безперервно. Російські війська регулярно спрямовують на місто реактивні безпілотники, які рухаються значно швидше за звичайні ударні дрони та ускладнюють роботу протиповітряної оборони. Але російські атаки на Вінниччину почалися ще в перші дні повномасштабної війни. За ці роки їх було кілька десятків, і частина закінчилася трагічно.

БУРЕМНИЙ 22-Й

Перші удари по Вінниччині пролунали ще 24 лютого 2022 року. Тоді ракети влучили у військові об'єкти в Бохониках, Тульчині та Калинівці. З декількох населених пунктів довелося евакуювати людей, з'явилися повідомлення про двох загиблих військових та 26 поранених цивільних.

Уже наступного дня, 25 лютого,

ворог знову обстріляв Калинівку, а неподалік Вінниці наші пілоти збили ворожий літак Су-25. У той самий час в області діяли диверсійні групи — одна з них обстріляла частину Нацгвардії.

6 березня росія завдала потужного ракетного удару по міжнародному аеропорту «Гавришівка». Вісім ракет повністю зруйнували об'єкт. Загинули 10 людей — шестеро цивільних і четверо військових.

Уже за кілька днів, 15 березня, обстріляли телевежу у Вінниці. Пошкоджено кілька будівель, на щастя, тоді обійшлося без жертв.

25 квітня під масованим ударом опинилися Жмеринка та Козятин. Загинули п'ятеро людей, ще 18 отримали поранення.

14 липня 2022 року сталася найбільша трагедія у новітній історії Вінниці. Росіяни випустили п'ять ракет «Калібр» по площі Перемоги. Цілі досягли три з них. Загинуло 29 людей, ще 89 дістали поранення. Зруйновано десятки будівель, серед них Будинки офіцерів та будинок побуту «Ювілейний». Збитки від атаки оцінювалися у сотні мільйонів гривень.

7 серпня ворог завдав ударів по військових об'єктах у Вороновиці, використавши гіперзвукові ракети «Кинджал». Тоді система оповіщення спрацювала із запізненням, адже такі ракети практично неможливо перехопити. Загинули військові.

У жовтні, 10-11 числа, вперше атаковано Ладижинську ТЕС дронами-камікадзе «Шахед». Постраждали шестеро людей. Жителів області вперше попросили

зменшити споживання електроенергії. Саме під час цих атак відзначився військовий льотчик Вадим Ворошилов із позивним Кагауа. Він збив кілька ракет та дронів, але уламки одного з них пошкодили літак. Кагауа відвів пошкоджений літак від житлових кварталів і катапультивався. За цей вчинок йому надати звання Героя України.

Наприкінці листопада 2022 року через постійні удари по Ладижинській ТЕС у місті запровадили надзвичайну ситуацію. Близько 18 тисяч мешканців залишилися без тепла.

«СПОКІЙНІ» 2023-2024

2023 рік минув для області відносно спокійно. Масованих ударів не було, однак 26 липня уламки збитих ракет «Калібр» упали неподалік Вінниці. Постраждали

Останніми тижнями повітряні тривоги лунають майже безперервно. Ворог спрямовує на місто реактивні безпілотники

п'ятеро людей, повністю знищені теплиці компанії «Украфлора», пошкоджено замський комплекс «Дубовий Гай».

У 2024 році обстріли відновилися. У березні дрон-камікадзе влучив у приватний будинок біля Немирова, загинуло подружжя. У травні подібний удар припав на Жмеринку — тоді постраждали троє людей.

НІЧНІ АТАКИ 25-ГО

У липні 2025-го сталася найбільша дронів атака з початку повномасштабної війни. Влучання зафіксували і в містах, і в селах: пошкоджені житлові будинки та підприємства. У Писарівці кілька осель повністю зруйнувало, дивом ніхто не загинув.

Тоді постраждали вісім людей, двоє з них перебували у важкому стані. Суттєвої шкоди зазнав і



За роки великої війни лише проти Вінниці був не один десяток російських атак. По області таких щонайменше кілька сотень

польський завод Barlinek — кілька працівників отримали поранення, зокрема з опіками. За однією з версій, удар по заводу був прицільним і завданий з трьох напрямків одночасно.

У ніч на 28 серпня росія здійснила ще одну масовану атаку по Україні, застосувавши ракети та дрони-камікадзе. Вибухи пролунали й на Вінниччині. Найбільше постраждав Козятин — там зафіксували кілька влучань, після яких місто та навколишні села залишилися без світла. Пошкоджено об'єкти критичної інфраструктури, зокрема залізничні.

У ніч на 10 вересня 2025 року росія знову масовано атакувала Вінниччину ракетами та безпілотниками. У небі над областю зафіксували 26 дронів та 11 крилатих ракет. У самій Вінниці пошкоджень зазнали житлові будинки, заклади освіти та об'єкти промисловості. Одна людина дістала поранення, ще одна пережила гостру реакцію на стрес.

МАСШТАБНІ НАЛЬОТИ 26-ГО

А 24 березня 2026 року сталася одна з найтрагічніших атак за останній час. Російські війська атакували безпілотниками центральну частину міста. За даними

прокуратури, зафіксували п'ять влучань по цивільних об'єктах. Загинув чоловік, ще 21 людина дістала поранення. Пошкоджено 71 будинок, дитячий садок, будівлю театру імені Садовського та літній театр у парку. Через пошкодження інфраструктури частина будинків залишилася без електро- та газопостачання.

Упродовж 16 жовтня російські війська атакували Вінницю реактивними безпілотниками. У місті пролунало кілька вибухів. За інформацією обласної військової адміністрації, пошкоджено цивільну інфраструктуру, шестеро людей дістали поранення. Усіх постраждалих госпіталізували.

Наступного дня, 17 жовтня, російська атака спричинила масштабний блекаут у Вінниці. Через пошкодження електричної підстанції місто залишилося без світла. Тимчасово зупинився електротранспорт, а на маршрути вивели більше автобусів і маршруток. Критична інфраструктура перейшла на резервне живлення.

Через знеструмлення припинила роботу головна водопровідна станція міста. Вінничани залишилися без води, у багатьох мікрорайонах міста шукали воду в криницях.

Новий командир третього армійського корпусу — вінничанин

АЛЬОНА ЧЕРНЮК, RIA, (093)8905679

Командиром Третього армійського корпусу Збройних сил України призначили Дмитра Рогозюка. Андрій Білецький, який до цього був керівником корпусу, очолив угруповання військ «Центр», до якого входить 3-й армійський корпус.

До повномасштабного вторгнення Дмитро Рогозюк був відомий у Вінниці як один із тих, хто займався відродженням футбольного клубу «Нива», а також як представник місцевого ультрас-руху.

Військову службу він розпочав у грудні 2013 року. Після навчання у Львівському державному університеті безпеки життєдіяльності підписав контракт і служив у транспортній авіації. У 2017 році звільнився зі служби, однак після початку повномасштабного вторгнення повернувся до війська.

Рогозюк брав участь в обороні Києва у складі «Азова», а згодом воював у складі 3-ї окремої штурмової бригади. Командував ротою першого штурмового батальйону, брав участь у боях за Бахмут, а пізніше відпо-

відав за оперативне планування.

У жовтні 2025 року Дмитро Рогозюк очолив 60-ту окрему механізовану Інгулецьку бригаду, яка входить до складу Третього армійського корпусу. Під його керівництвом у бригаді змінили підходи до управління, підготовки військових і планування бойових дій.

Нещодавно Дмитро Рогозюк отримав почесний нагрудний знак «Срібний хрест» і вогнепальну зброю. Нагороди йому вручили за внесок в успішне проведення наступальної операції «Вівальді».



Андрій Білецький вручає Дмитру Рогозюку «Срібний хрест». Нагороду вінничанин отримав за внесок в успішне проведення наступальної операції «Вівальді»

МАРІЯ БУРМАКА У ВІННИЦІ: «ПИСАТИ ДЛЯ ДІТЕЙ — ЦЕ ЯК ПРИВІТ У ВІЧНІСТЬ»

Унікальний проєкт ■ Вінниця стала найпершим містом, у якому діткам, освітянам та працівникам культури народна артистка України Марія Бурмака презентувала свій мультимедійний освітньо-мистецький проєкт «Зелена Шапочка збирає друзів»



ВАЛЕНТИНА
КИРИЛЬЧУК, RIA,
(096) 3145155

До нового дитячого проєкту Марії Бурмаки, що реалізується за підтримки Українського культурного фонду, увійшли 10 дитячих пісень та яскравих анімаційних відео з текстами для спільного співу, фонограми, нотні клавіри та спеціальний Співаник. Усе створене не лише для того, щоб слухати, а щоб співати разом удома, у школах, дитячих садках, музичних студіях і на сцені. У ексклюзивному інтерв'ю RIA Марія Бурмака розказала, як з командою працювала над унікальним проєктом і як спільний спів у час війни стає одним із важливих інструментів подолання стресу. Як найперші написані дитячі пісні допомогли їй пережити втрату матері і як кожного разу, чуючи пісню про Волохатого павучка, вона піднімає очі до неба, згадуючи пророчі слова свого тата.

ПРО НЕЗАБУТНІ МОМЕНТИ ПРЕЗЕНТАЦІЇ У ВІННИЦІ

— Я насправді дуже хвилювалася перед поїздкою до Вінниці, тому що це було перше місто проєкту. Мене дуже розчулило, як все сприймали діти. Спершу одні мене питали: «А хто ви?» А інша дівчинка спитала: «А правда, що у вас 150 пісень?» Тобто одні діти мене знали навіть дуже добре, а інші — не знали зовсім. Дуже цікаво, як по-різному себе ведуть діти. Хтось не соромиться, співає, танцює, а хтось навпаки — дуже сором'язливий. У цьому проєкті якраз є нова «Пісенька про Страх», про маленького Страшенятка, про те, що діти бояться ходити до лікарів або загубитися, або грому і грози. І от маленьке Страшенятко їм допомагає. На приспіві: «Раз-два, руку дай!» — я даю діткам «п'ять». І особливий момент, коли ти підходиш й покажеш цей жест вчительці. Діти аж завмирають, що з вчителькою теж так можна. Це дуже шемливі миті! Саме в цьому середовищі я вперше побачила, що для дітей дуже важливо, коли ти не тільки співаєш для них, а вчителів теж задіюєш. Ну, і вже потім, коли закінчилася зустріч із дітьми і з дорослими, я зрозуміла, що саме в цей час у Вінниці був при-

літ. Усвідомлення того, що під час прильоту ми в молодіжному центрі «Квадрат», фактично в укритті, співаємо такі веселі дитячі пісні — це, звичайно, теж справило на мене дуже велике враження. Що літають ракети, а ми з дітьми співаємо і все одно намагаємося радіти життю.

ПРО ЯСКРАВІ АНІМАЦІЇ І РОДЗИНКИ ПРОЄКТУ

— Із самого початку була ідея зробити альбом і 10 анімацій до пісень. Анімацією займалася Світлана Бондар із Миколаєва, яку я знайшла трохи раніше, адже ця ідея мені ще поза проєктом прийшла. Я спочатку зробила відео про Волохатого павучка, потім «Писанку» і зрозуміла, що такі мультфільми з текстами — це дуже класний спосіб співати разом з дітьми. Хтось пам'ятає слова, хтось — ні. А коли дивився мультик із текстом, всім дуже легко підспівувати. Створюючи анімації, Світлана частково використовувала штучний інтелект і зробила дуже велику роботу. Всі мультики гарно змонтовані, з сюжетною лінією, розвитком, драматургією. Під кожний ми писали сценарій, тому їх дивитися цікаво. І ще один важливий момент — головна пісня про Зелену Шапочку. Пісня «Зелена Шапочка» вже давно була в моєму репертуарі, діти її знають і дуже люблять. І коли прийшла ідея цілого проєкту навколо дівчинки Зеленої Шапочки, треба було зробити реновацію пісні, нове аранжування, аби пісня звучала сучасно. Для «Зеленої Шапочки 2.0» були зроблені переклади тексту англійською, німецькою та польською мовами. У мультфільмі я співаю українською, але внизу йдуть субтитри цими мовами. Я багато буваю за кордоном і бачу, наскільки складно нашим дітям знаходити друзів, комунікувати. Тож я собі уявила, що дитина може дивитися мультфільм, де я співаю українською, дитина співає українською, а якийсь маленький друг з Німеччини, з Польщі або з Англії, Америки чи Канади співає англійською. Такий глобальний наш проєкт! У жовтні також відбулася прем'єра пісні «Мама сонечко». Незабаром вийде ще «З днем народження», а до свята Миколая — мультфільми до пісень «Наш веселий Миколай» і «Ой, хто-хто Миколая любить».



«Дитяча любов — безцінна!» Вкотре переконалася Марія Бурмака на презентації у Вінниці, що була сповнена яскравих митей, обіймів, співів із дітьми та плідної комунікації з вихователями і викладачами

ПРО СПІВАНИК У ПОМІЧ ПЕДАГОГАМ У САДКАХ ТА ШКОЛАХ

— Я співаю дитячі пісні з 2011 року, коли випустила перший дитячий альбом. Потім був другий, театральна вистава «Мама сказала «ні» у театрі Франка, зараз виходить третій альбом. Весь цей час мене завжди просили поділитися мінусами до пісень, фортепіанними нотами, гітарними акордами. Це все разом із текстами буде у Співанку. Потреба цього була дуже давно, але всі ці роки в мене не було ні моральних сил, ні фізичних та фінансових можливостей це зробити. І от саме завдяки підтримці Українського культурного фонду все вдалося у межах цього масштабного

«Я все своє життя пропагую любов до України. Тому це теж мій шлях — селити любов до українського в дитячі серця»

проєкту. За першою освітою я — вчитель української мови і літератури, закінчила філологічний факультет Харківського університету, тому дуже добре знаю, наскільки важливо з дітьми правильно спілкуватися, говорити, співати, передавати через пісні важливі сенси. Дуже дякую всім педагогам за активне долучення до мого проєкту, нехай він допомагає далі їм у роботі!

ПРО НАЙПЕРШУ ДИТЯЧУ ПІСНЮ, ЯКА ЛІКУВАЛА ДУШУ

— Свій перший дитячий альбом я почала писати у 2010 році. Скажу чесно, у мене був дуже-дуже важкий період. Якраз тоді пішла моя мама, і в мене не було ні бажання, ні сил, ні тем, щоби писати пісні. Бо

коли ти переживаєш дуже важку втрату, не можеш писати ні про кохання, ні про розлуки, ні про що інше. Я якийсь час взагалі не писала пісні. І от у один момент мій гарний друг Анатолій Данилюк сказав: «Пиши дитячі пісні! Разом видамо дитячий альбом». Спочатку я брала тексти українських поетів: Наталі Забіли, Марійки Підгірянки, Андрія М'ястківського. А потім написала свою власну пісню «Можна бути песиком, можна бути котиком», яку дотепер і співаю. Мій перший дитячий альбом вийшов у 2011 році і я зрозуміла, що він лікував мене, мою душу. Бо коли ти пишеш для дітей — це така концентрована радість, ширість, душевність.

ПРО АЛЬБОМ, ЯКИЙ ПИСАЛА ІЗ ТАТОМ В ОСТАННІЙ РІК ЙОГО ЖИТТЯ

— Друзі та батьки з усієї України та закордоном часто мені пишуть: «Наші діти росли на ваших піснях!» Дитяче — це щось таке дуже-дуже зворушливе, приємне, як привіт у вічність. Зокрема, для мене дуже цінно, коли діти співають пісню «Волохатий павучок», бо з моїм батьком ми писали дитячі пісні для другого альбому в останній рік його життя. Так сталося, що обоє моїх батьків пішли від онкологічних захворювань. У кінці 2015 року тато вже дуже хворів. Ми боролись до останнього, але хвороба прогресувала... І от коли вийшла вистава «Мама сказала «ні» в театрі Франка, це був кінець грудня, тато ходив на всі вистави. Він дуже радів, а я раділа, що він радіє. І тому ми вирішили писати далі, придумувати другий дитячий альбом разом. Мій тато ще в дитинстві вчив мене римувати, хоч був професором, істориком. Він в один момент мені сказав: «Ти уявляєш, мене може не стати,

і люди не пам'ятатимуть моїх статей, а пам'ятатимуть, що я написав пісню «Волохатий павучок». Тата вже немає 10 років. І тепер, коли до мене підбігають діти і просять заспівувати цю пісню, я дивлюсь на небо і кажу: «Тату, ти знаєш, так і сталося».

ПРО ПОТРЕБУ ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ СУЧАСНИХ УКРАЇНСЬКИХ ПІСЕНЬ ДЛЯ ДІТЕЙ

— Коли я починала писати, сучасних дитячих українських пісень майже не було. Були пісні про Капітошку, про Петрика П'яточкіна і пісня, яку співали у «Вечірній казці». Потім пісні, звичайно, з'явилися. Ті, у кого є діти, знають, що є пісні про Бульку Назара Савки, «Іде синій трактор», пісні Світлани Тарабарової. Також дуже багато пісень зараз згенеровано ШІ. Але, мені здається, що дитячого контенту ніколи не буває забагато, а штучний інтелект ніколи не вийде і не заспіває ці пісні разом із дітьми, не пояснить їм, не розкаже смішні історії. А що найважливіше у наш непростий час — щоб співали разом батьки і діти. Я часто слухаю психолога Олега Чабана, мені це нині дуже допомагає. І от я нещодавно почула від нього таку річ, що один із дуже важливих інструментів подолання загального стресу — це спільний спів. Коли я це почула вперше, зраділа, що фактично це те, що я роблю в своєму проєкті. Співаю разом з дітьми, вони співають разом з вчителями і, сподіваюся, далі співатимуть разом із батьками. Щоб все звучало сучасно і якісно, у межах цього проєкту всі пісні ми записували разом з Вадимом Лисицею — найкращим саундпродюсером України. Я все своє життя пропагую українську мову, любов до України. Тому це теж мій шлях — селити любов до українського в дитячі серця.

КІНО
SMARTCINEMA

(вул. Оводова, 51, ТЦ «Sky Park», 4 поверх
тел. (096)003-50-50)

**Глиноликий**

Жахи. 28.10, поч. о 9.20, 10.40, 13.00, 15.20,
16.30, 17.40, 20.00, 22.20
3 29.10 довідка за тел. (096)00035050)

Праймтайм

Драма. 28.10, поч. о 13.50, 21.10
3 29.10 довідка за тел. (096)00035050)

Що сталося тієї ночі

Трилер. 28.10, поч. о 14.50
3 29.10 довідка за тел. (096)00035050)

Street Fighter: вуличний босць

Екшн. 28.10, поч. о 18.50
3 29.10 довідка за тел. (096)00035050)

Падіння кита

Трилер. 28.10, поч. о 9.20
3 29.10 довідка за тел. (096)00035050)

Лісовик

Пригоди. 28.10, поч. о 10.00
3 29.10 довідка за тел. (096)00035050)

Інша мама

Жахи. 28.10, поч. о 16.10, 18.10, 20.10, 22.10
3 29.10 довідка за тел. (096)00035050)

Веріті

Трилер. 28.10, поч. о 9.30, 10.30, 11.50, 12.50,
14.10, 15.10, 17.30, 18.50, 19.50, 21.10, 22.10
3 29.10 довідка за тел. (096)00035050)

КІНОТЕАТР РОДИНА

(вул. Миколи Оводова, 47. Тел. (068)6704069)

Дівчинка-хмаринка

Анімація. 28.10, поч. о 10.00

За Перемогу!

Драма. 28.10, поч. о 18.00

Забутий острів

Анімація. 28.10, поч. о 12.00, 14.00

29.10-4.11, поч. о 10.00, 12.00

Танці зі штангою

Комедія. 28.10, поч. о 16.00

29.10-4.11, поч. о 14.00

Сімейка шахраїв

Комедія. 29.10-4.11, поч. о 16.00

Месник

Драма. 29.10-4.11, поч. о 18.00

КІНОТЕАТР «CINEMA CITY»

(Мегамолл, вул. 600-річчя, 17 Е)

Дикий робот

Анімація. 28.10, поч. о 10.00, 14.10, 18.10

3 29.10 довідка за тел. (080)0308111)

Надія

Драма. 28.10, поч. о 10.30, 20.15

3 29.10 довідка за тел. (080)0308111)

Інша мама

Жахи. 28.10, поч. о 15.50, 18.30, 21.15

3 29.10 довідка за тел. (080)0308111)

Веріті

Трилер. 28.10, поч. о 10.10, 12.30, 14.50, 17.10,
19.40

3 29.10 довідка за тел. (080)0308111)

Серце звіра

Екшн. 28.10, поч. об 11.10, 15.40, 20.00

3 29.10 довідка за тел. (080)0308111)

Resident Evil: Оселя зла

Трилер. 28.10, поч. о 16.15

3 29.10 довідка за тел. (080)0308111)

ТЕАТР**ТЕАТР ІМ. САДОВСЬКОГО**

(вул. Театральна, 13, тел. (068)5877055)

За двома зайцями

Музична комедія. 29.10, поч. о 18.30

Ідзанами... Богиня, яка вабить

Драма. 30.10, поч. о 18.30

Бал негідників

Мала сцена. Детективна комедія. 3.11, поч. о 18.00

Хелемські мудреці

Комедія-притча. 4.11, поч. о 18.30

Шл

Мала сцена. Сцени з сімейного життя

4.11, поч. о 18.00

Небилиці про Івана знайдені в мальо-

ваній скрині з написами

Інсценізація В. Сікорського за кіносценарієм

І. Миколайчука. 5.11, поч. о 18.30

Ці вільні метелики

Мала сцена. Чуттєва мить. 10.11, поч. о 18.00

Клуб самотніх сердець

Лірична комедія. 11.11, поч. о 18.30

Занепаді янголи

Мала сцена. Комедія.

11.11, поч. о 18.00

ЛЯЛЬКОВИЙ ТЕАТР «ЗОЛОТИЙ

КЛЮЧИК»

(Хмельницьке шосе, 7. Тел. (067)1704770)

Щасливий принц та ластівка

Казка-притча за творами О. Уайльда

31.10, поч. об 11.00 та 14.00

КОНЦЕРТ**Стендап Володимира Шумка**
«Шо ти клоун?»

Володимир Шумко вирушає у всеу-
країнський тур із театральним стендапом
«Шо ти клоун?»

«Шо ти клоун?» — фраза, яку хоча б
раз у житті чув майже кожен. Але що,
якщо саме вона ховає набагато більше,
ніж здається?

Нова вистава Володимира Шумка —
це сміливе поєднання театру, стендапу
та живої імпровізації. Тут смішне легко
переходить у щемке, абсурдне — стає
напрочуд знайомим, а випадкові жарти
перетворюються на історії, у яких легко
впізнати себе.

«Шо ти клоун?» — це про всіх нас.
Про бажання здаватися «нормальними»,
навіть коли всередині — повний цирк.
Про незручні ситуації, самоіронію, сміх
крізь правду й уміння приймати себе
такими, якими ми є.

Тут буде багато сміху. Будуть несподі-
вані моменти. Буде чесна розмова без
пафосу. І, можливо, після цієї вистави
ви подивитися на себе з усмішкою.

8 листопада о 18.00 у театрі ім. Са-
довського.

КОНЦЕРТИ**Іво Бобул 31 жовтня**

Іво Бобул 31 жовтня у Вінниці з вели-
ким концертом «Серпанкові очі»! Легенда,
Маестро, Метр української сцени, кумир
кількох поколінь! Його пісні — це свято
для душі, від якого аж крила виростають.

31 жовтня о 18.00 у театрі ім. Садов-
ського легендарний співак подарує нам
всі золоті хіти, які створив за понад
50 років на сцені: «Розмова з тобою»,
«А липи цвітуть», «Серпанкові очі»,
«Kristina», «Осінній сад», «Одна-єдина».
Готуйтеся співати кожну пісню, шале-
ніти від енергетики і отримати безцінні
враження. Буде багато щирого спілкуван-
ня і особлива, душевна атмосфера, яка
завжди панує на концертах славетного
українського артиста! Квитки — від 450
грн. Купуйте на сайті afisha.vn.ua та у
касах міста.

Михайло Жонін.
Відверті розмови
14 листопада

Ви знаєте його як
зірку серіалу «Пес».
Та цього разу Ми-
хайло Жонін постане
перед вінничанами не в образі комічного
Гнезділова, а як щира й цікава людина.

14 листопада о 18.00 у філармонії нас
чекає яскрава авторська програма Ми-
хайла Жоніна «Відверті розмови». Спо-
внена гумору, пісень, життєвих історій,
спогадів і зізнань!

Без зайвих формальностей — лише
живе спілкування та справжні емоції! Це
чудова нагода провести вечір у компанії
улюбленого актора, дізнатися більше про
його творчий шлях і поставити запитан-
ня, які давно цікавили. Квитки — від
350 грн. Купуйте на сайті afisha.vn.ua та
в усіх касах міста.

Вистава «Чоловік»
29 листопада

Танцювально-дра-
матична вистава «Чо-
ловік» 29 листопада
о 18.00 у театрі ім.
Садовського вразить

глибиною і красою! У виставі поєднано
танцювальний перформанс, драму та ме-
тафоричне візуальне рішення, — разом
вони створюють простір для розмови про
ментальне здоров'я і самоцінність.

Вистава «Чоловік» про жінку, яка
переживає психологічний злам після
травматичної події, пов'язаної з ко-
ханим. Це психоемоційний портрет
жіночої вразливості, метафора стану,
де зломлена душа шукає себе в улам-
ках, погляд у прірву, з якої може на-
родитися нове світло. Квитки — від
350 грн. Купуйте на сайті afisha.vn.ua
та у касах міста.

**Вистава «Апельсиновий пунш»**

Улюблені акторки Олеся Жураківська,
Римма Зюбіна та Олена Узлюк 15 листо-
пада о 18.00 у театрі ім. Садовського з вра-
жаючою виставою «Апельсиновий пунш»!

Це весела, щира і дуже тепла історія
про жінок, дружбу, підтримку, любов,
втрати, сміх крізь сльози та силу, яка
народжується навіть тоді, коли здається,
що її вже не залишилося. Головні героїні
— три подруги, які наважуються впустити
у життя нові барви. Разом із ними ви
пройдете шлях відкриттів і одкровенень, де
кожен крок супроводжують вічно молоді
хіти Ірини Білик.

На цій унікальній виставі зал смієть-
ся, затихає, плаче й наповнюється най-
щирішими враженнями! Не пропустіть!
Квитки — від 350 грн. Купуйте на сайті
afisha.vn.ua та у касах міста.

Lyuda Bielousova
29 листопада

Її пісні під псевдо-
німом Lely45 скорили
всіх! Розпочинаючи
нову сторінку своєї
творчості, вже не Лілу,
а Lyuda Bielousova че-
кає всіх вінничан 29 листопада о 18.00
у філармонії на особливому сольному
концерті.

Разом із новими піснями з альбому
«РЕТРОспектива» пролунають хіти «Да-
вай дивись», «Моя душа», «Повітря», «Я
загону тобі на пам'ять» та багато інших
сюрпризів. Незмінна шалена енергія
та пісні, які оголюють душу. Яскраво,
сміливо, сильно і без жодної фальші!

Готуйтеся 29 листопада по-справжньому
відкриватися й відриватися серед справ-
жніх. Квитки — від 450 грн. Купуйте на
сайті afisha.vn.ua та у касах міста.

Вистава «Чоловік» 29 листопада о 18.00 у театрі ім. Садовського вразить глибиною і красою! У виставі поєднано танцювальний перформанс, драму та метафоричне візуальне рішення, — разом вони створюють простір для розмови про ментальне здоров'я і самоцінність.

«Новорічна місія
Мегащенят
Рятівників»

Всі герої «Щенячого
патруля» у феєричній
шоу-виставі для дітей
«Новорічна Місія Ме-
гашенят Рятівників»!

7 грудня о 17.00 у
театрі ім. Садовського разом із Роккі,
Скай, Маршалом, Чейзом, Рубі і Райде-
ром діти переживуть неймовірні пригоди
і врятують Новий рік.

Яскрава й захоплююча шоу-вистава
вразить мегакостюмами, передовими
технологіями, цікавим сюжетом, ін-
терактивними розвагами і запальними
танцями. Діти і батьки отримають море
позитивних емоцій, а після показу відбу-
деться фотосесія з улюбленими героями.

Подаруйте собі та дітям незабутнє свя-
то! Квитки — від 350 грн. Купуйте на
сайті afisha.vn.ua та у касах міста.

Сидять два дідки на лавці. Один до іншого каже:

— Ет, от раніше, пригадую, варто мені було лише побачити вродливу дівчину, як мені тут таки вставав.

— А тепер?

— А тепер не ті вже дівки, ох не ті.

Щасливе сімейне життя — це коли дивишся на привабливого хлопця, що проходить повз тебе, дивишся й думаєш: «Класна в нього куртка, треба таку ж чоловікові купити!»

От коли одружишся, тоді й зрозумієш, що таке щастя. Але пізно буде.

— Сьомо, уяви собі: я закохався! Але їй 20, а мені 65. Але я дуже багатий! Як ти думаєш, мої шанси побільшають, якщо я скажу, що мені 50?

— Яшо, твої шанси таки побільшають, якщо ти скажеш, що тобі 80!

— Ти чув, від Івана втекла жінка?

— І як він?

— Ну, тепер він більш-менш заспокоївся, але спершу взагалі ледь зі шкіри не вистрибував із радощів.

— Петре, чому ти нікуди не береш мене?

— Беру.

— І куди ж це?! Ні в кіно, ні на тусовки, ні в кав'ярню...

— Марусю, ти завжди в моєму серці.

— Чому ви розлучились?

— Через секс.

— У сенсі, рідко ним займались?

— Часто, але не водночас.

На побаченні хлопець запитує дівчину:

— Ти, мабуть, малювати любиш?

— Так, а як ти дізнався?

— По бровах видно!

Переповнений автобус. Звідкись із центру натовпу жіночий обурений голос:

— Чоловіче, що ви робите?

Пауза. Той таки жіночий голос:

— Що ви робите, чоловіче?!

Пауза. Зацікавлений голос із заднього майданчика:

— Мужик, не ятри душу! Скажи, що робиш?!

Місяць сиджу на дієті. Сьогодні випадково язык прикусила. Дуже смачно!

Жінка приходить до психолога й каже:

— З моїм чоловіком щось трапилось! Він став пити щовечора! Купує пляшку й п'є, доки настрій в нього не підніметься! Лікарю, він алкоголік?

— Ви знаєте, тут два варіанти: або він алкоголік, або ви рідко в дзеркало дивитесь...

Голова ще працює, але вже зі скрипом. Ночами намагаюсь не думати, щоби дружину не розбудити.

Якщо послухати жінку, то чоловіки поділяються на дві категорії:

розумні, сексуальні, працьовиті, заможні... І ті чоловіки.

— Що спільного між кухарем і лікарем?

— Якщо обидва добре працюють, то їх клієнти поправляються.

Немає такої нісенітничі або навіть повної нісенітничі, яку не можна було б видати за китайську мудрість.

— Офіціанте, всім шампанського за мій рахунок!

— Але ви тут один.

— Я знаю...

— У мене вкрали гаманець, черевики і паспорт.

— А в поліцію ходив?

— Ходив. Не вони...

— Опишіть свою зовнішність...

— Звикнути можна!

Якщо в суперечці з дівчиною ти озброєний лише логікою, фактами та здоровим глуздом, у тебе немає шансів.

Якщо в робочому дні 8 годин, у годині 60 хвилин, а в хвилині 60 секунд, то можна дорахувати до 28 800 і йти додому...

— Щоб пам'ятати про чоловіка, я ношу з собою завжди його карточку...

— Дай подивитися на нього.

— Це кредитна карточка.

— Трясця, не збагну, як пояснити чоловікові, де я ніч провела...

— А ти не поясний, нехай сам голову ламає...

— Чию?!

Проблема більшості людей у тому, що при довгостроковому плануванні вони занадто покладаються на апокаліпсис.

Сьогодні бачила, як наш православний батюшка побився зі свідками Єгови. Переміг батюшка... Кадило — це вам не брошурки!

Кажете, дівчата — слабка стать? А ви бачили, як вони, виходячи з машини, ляскають дверима?!

У бутику.

— У вас є таке ж плаття, тільки на мене?

— Ні...

— А що-небудь мого розміру взагалі є?

— Візьміть парасольку...

— Привіт, мене звати Дмитро і я вкрав панду із зоопарку.

— У нас взагалі-то клуб анонімних алкоголік.

— А ви думаєте, я це тверезим зробив?

Золота рибка сильно напружилася, коли почула, що перші два бажання у діда — це пиво і газета.

Найбільш надійний і ефективний спосіб заощадити на покупці дружині дублянки — сказати їй під час примірки: «Чудова річ! Шкода, що тебе повнить».

Відповіді знайдете у наступному номері газети



ОВЕН
На роботі може виникнути потреба ухвалювати ризиковані рішення. Сприятливий час для роботи з інвестиціями.



ТЕЛЕЦЬ
У професії шукайте партнерів і клієнтів, радьтеся з колегами. Фінансове становище стабільне.



БЛИЗНЮКИ
У кар'єрі — дисципліна й увага до деталей, якісне виконання обов'язків. Добре спланувати бюджет на майбутнє.



РАК
На роботі завдання, розв'язане нестандартно, принесе успіх. Фінансові витрати будуть пов'язані з подарунками та дітьми.



ЛЕВ
У професії варто навести лад у документах і спланувати справи на майбутнє. У фінансовій сфері можливі витрати на родину або облаштування оселі.



ДІВА
Слушний момент, щоб переглянути зв'язки з минулим і відмовитися від того, що заважає розвитку. Успіх чекає у сфері продажів, журналістики або логістики. Фінанси стабільні.



ТЕРЕЗИ
Пора розв'язання фінансових питань. На роботі можна обговорити з керівництвом фінансові питання або знайти нове джерело доходу.



СКОРПІОН
Беріться за нові проекти, виступайте з пропозиціями. У фінансах витрати переважно будуть пов'язані з покращенням іміджу.



СТРІЛЕЦЬ
Вдала робота з документами, планування, аналіз. У фінансовій сфері будуть пильними. Уникайте сумнівних пропозицій.



КОЗОРІГ
Час для проєктів, пов'язаних з ІТ, соціальними мережами та громадською діяльністю. Можливі несподівані доходи.



ВОДОЛІЙ
Шанс заявити про себе. Не бійтеся брати відповідальність. Фінансове становище стабільне, можлива премія або підвищення зарплати.



РИБИ
На роботі ви зможете проявити себе як експерт. Пора підвищення кваліфікації. У фінансах можливі витрати на подорожі або освіту.

СЕРЕДА 28.10 **+10**
+7 ЧЕТВЕР 29.10 **+12**
+6 П'ЯТНИЦЯ 30.10 **+11**
+7 СУБОТА 31.10 **+10**
+6 НЕДІЛЯ 1.11 **+8**
+6 ПОНЕДІЛОК 2.11 **+6**
+5 ВІВТОРОК 3.11 **+6**
+4